

[Ministeren for kulturelle anliggender]

retslovens § 17, når den havde været gældende i nogle år. Det erfaringsmateriale, som bør være grundlag for en sådan vurdering, må imidlertid efter kulturministeriets opfattelse endnu anses for utilstrækkeligt. Revisionen af § 17 foreslås derfor udskudt til 1982-83, hvor der med baggrund i indstillinger fra det ophavsretlige revisionsudvalg også vil blive fremsat lovforslag om andre ændringer i ophavsretsloven end dem, der vedrører problemerne omkring § 17.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af fotografiloven.
(Lovforslag nr. L 102).

Lovforslaget består alene i, at en i 1977 fastsat revisionsfrist for bestemmelsen i fotografilovens § 7 a om adgangen til at foretage optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser til brug i undervisningsvirksomhed foreslås udskudt til folketingsåret 1982-83.

Baggrunden for den i 1977 fastsatte revisionsfrist var et ønske om at kunne foretage en fornyet vurdering af bestemmelsen i fotografilovens § 7 a, når den havde været gældende i nogle år: Det erfaringsmateriale, som bør være grundlag for en sådan vurdering, må imidlertid efter kulturministeriets opfattelse endnu anses for utilstrækkeligt. Revisionen af § 7 a foreslås derfor udskudt til 1982-83, hvor der med baggrund i indstillinger fra det ophavsretlige revisionsudvalg også vil blive fremsat lovforslag om andre ændringer i fotografiloven end dem, der vedrører problemerne omkring § 7 a.

Socialministeren (Bent Hansen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.).
(Lovforslag nr. L 103).

Forslag til lov om ændring af lov om invalidpension m.v. (Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.).

(Lovforslag nr. L 104).

Forslag til lov om ændring af lov om pension til enker m.fl. (Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.).

(Lovforslag nr. L 105).

Efter forslagene vil pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme (ejendomme, der indeholder en eller to selvstændige lejligheder og tillige anvendes erhvervsmæssigt i væsentligt omfang) og stuehuse til ejendomme, der benyttes til landbrug, gartneri, frugtplantage eller planteskole, ved beregning af grundbeløb og hustrutillæg få beregnet ejerboligfradrag på grundlag af ejendomsværdien for hele ejendommen.

Der tilsigtes en forbedring af disse pensionisters økonomiske forhold, idet ejerboligfradraget efter de gældende regler, som er udformet i overensstemmelse med skattelovgivningens regler om den procentvise lejeværdiberegning, beregnes på grundlag af den ansatte ejendomsværdi for ejerboligen.

Forslagene skønnes at berøre 3.000-4.000 pensionister og vil medføre en merudgift til pensioner på ca. 16 mill. kr. årlig.

For at sikre disse pensionister bedst muligt er ikrafttrædelsesdatoen fastsat til 1. april 1982. Da en EDB-løsning tidsmæssigt ikke vil kunne etableres inden forslagernes ikrafttrædelsesdato, må omregningen af pensionerne i kommunerne derfor ske manuelt.

Fra 1984 tænkes ordningen afløst af en permanent løsning og vil derfor fra dette tidspunkt kunne gennemføres ved EDB.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg anbefale forslagene til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Man gik først til dagsordenens punkt 7, som var:

7) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. 166

1) Til *justitsministeren* af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren bekræfte, at der i den såkaldte fristad Christiania skydes mod politijenestemænd med store slangebøsser, og vil ministeren tage initiativ til at få nævnte slyngvåben omfattet af våbenloven?«

[Nør Christensen]

Skriftlig begrundelse

Ifølge Holstebro Dagblad den 3. februar 1982 samt Berlingske Tidende samme dato omtales våbenet som værende af en sådan styrke, at det er i stand til at slå igennem en bilrude på 70 m afstand. Derfor vil våbenet også være farligt, hvis det rammer et menneske, f.eks. i øjet.

Nør Christensen (CD):

Det er med stigende bekymring, jeg har fulgt udviklingen omkring slyngvåben. Det våben, vi her drøfter, er så avanceret og modbydeligt, at den eneste logiske konsekvens er at forbyde alene besiddelsen af det. Hidtil har vi været forskånet for de helt store ulykker, men griber vi ikke ind i tide og strammer lovgivningen hurtigt, så har vi ikke medvirket til at forhindre forbrydelser og dermed ulykker.

Den mig bekendt alvorligste ulykke indtil dato stammer fra 1979, hvor en polititjenestemand blev ramt i ansigtet lige under øjet. Jeg vil gerne spørge ministeren, om der findes undersøgelser, som kan bekræfte, at våbenet er så slagkraftigt, at det kan knuse et øje.

Jeg vil også gerne spørge ministeren, om det er rigtigt, at en stålkugle fra dette slyngvåben er i stand til at trænge igennem kraniet på et menneske, såfremt skuddet går lige ind på kraniet og ikke har nogen skudvinkel af en eller anden grad.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg kan bekræfte, at der under udførelsen af en politiopgave i Christiania mandag den 1. februar blev afskudt 2 stålkugler i retning mod politiets køretøjer og personale, og at der er mistanke om, at skuddene kom fra en bygning i Christiania. Det er ikke set, hvordan disse kugler er blevet affyret, men efter politiets opfattelse er det sandsynligt, at der har været benyttet slangebøsser af en kraftig type.

Jeg vil straks sige, at jeg naturligvis finder denne episode meget beklagelig, og det må for mig at se være helt uansvarlige personer, der har lagt denne farlige handle måde for dagen. Men politiets undersøgelser har endnu ikke ført til nogen pågribelse af den eller de skyldige.

Med hensyn til den anden del af spørgsmålet, nemlig om hvorvidt slangebøsser er

omfattet af våbenlovens kontrolsystem, skal jeg henlede opmærksomheden på en af østre landsret for ca. 1 år siden afsagt dom, hvor det blev fastslået, at en slangebøsse, der var fabriksfremstillet, og som bestod af en metalbøjle med kraftige gummislanger, ansås for omfattet af våbenlovens § 2, stk. 1, jfr. § 1, stk. 2 b. Efter de bestemmelser, som jeg her refererer til, er det forbudt personer under 18 år uden tilladelse at erhverve, besidde, bære eller anvende luft- og fjederbøsser samt ammunition hertil. Retten fandt altså, at en sådan avanceret slangebøsse måtte sidestilles med en fjederbøsse.

Det følger af den dom, at det efter den nugældende lovgivning er forbudt personer under 18 år at erhverve eller besidde sådanne slangebøsser, medmindre der foreligger en polititilladelse hertil, hvilket næppe forekommer i praksis. Derimod vil personer over 18 år frit kunne købe sådanne slangebøsser.

Selv om slangebøsser altså i et vist omfang allerede er omfattet af våbenloven, er jeg opmærksom på, at der måske er et behov for en skærpelse af reglerne, og det er baggrunden for, at også slangebøsser er nævnt i det kommissorium, som en arbejdsgruppe, der blev nedsat i marts 1981, arbejder efter. Den blev netop nedsat med henblik på en gennemgang af våbenlovens regler om tilladelser og skulle bl.a. overveje, hvorvidt der er andre typer af våben, der bør være omfattet af våbenlovens regler. Når resultatet foreligger, vil spørgsmålet blive taget op til vurdering i justitsministeriet.

Nør Christensen (CD):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Jeg er glad for, at ministeren fremhæver, at det er uansvarlige personer, som anvender dette våben.

Jeg er også opmærksom på østre landsrets dom af 20. februar 1981, og jeg er glad for, at ministeren vil tage et initiativ til visse undersøgelser.

Jeg vil alligevel gerne spørge ministeren, om der i den forbindelse er mulighed for at foretage undersøgelser for så vidt angår våbenet med hensyn til slagkraften. Jeg tænker her på skydetekniske undersøgelser.

Justitsministeren (Ole Espersen):

[Justitsministeren]

Vi har af gode grunde ikke kunnet undersøge det våben, der muligvis er blevet anvendt i den konkrete situation, fordi man ikke har fundet dette våben. Men man har foretaget undersøgelser af andre former for avancerede slangebøsser. De er foretaget af politiets tekniske afdeling, og jeg har resultatet her. Det er meget teknisk betonet, men jeg kan sige, at hvis afstanden er over ca. 25 meter, er det ikke muligt at ramme det måleudstyr, man bruger fra politiets side – i hvert fald ikke med nogen sikkerhed. Jeg kan sige, at med et sådant våben vil en stål-kugle af denne karakter naturligvis kunne være ødelæggende for f.eks. et øje, hvorimod dens mulighed for at ødelægge knogler, gå igennem huden osv. er ringe, medmindre der skydes meget kraftigt og på meget nær afstand.

Disse tekniske undersøgelser vil naturligvis kunne fremlægges for retsudvalget, hvis man ønsker det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 172

2) Til indenrigsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Ministeren bedes oplyse, hvilke initiativer han agter at tage for at sikre, at sundhedsplejersker bruger deres uddannelse på at hjælpe patienter i stedet for at træne som cykelryttere på de danske landeveje.«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Berlingske Tidende den 4. februar 1982, Bureautatisk Brevkasse, hvoraf fremgår, at der i Fakse kommune er ansat tre sundhedsplejersker, som må cykle rundt til klienterne. Resultatet er, at sundhedsplejerskerne ikke når rundt i kommunen til alle klienterne.

Poulsgaard (FP):

Berlingeren bringer en serie i øjeblikket, der hedder »Paragrafdanmark«. Den er faktisk så god, at den burde genudsendes i fjernsynet hver aften. Der var basis for at stille et hav af spørgsmål, hvis man tog alle de tåbeligheder, vi er blevet belemret med.

I torsdags, den 4. februar, bragte man en artikel om, at sundhedsplejersker i Fakse

kommune skal køre på cykel, fordi der er opstået en strid med hensyn til betalingen. Lad mig sige med det samme, at det er meget, meget vigtigt, at vi har disse sundhedsplejersker, og med de katastrofale belægninger, der er på hospitalet, er det vigtigt, at sundhedsplejerskerne bruger den ekspertise, de har fået, til at hjælpe patienter fremfor at race rundt på de danske landeveje på cykler. Det er fuldstændig uholdbart, at man skal bruge penge på at uddanne folk og så bruger deres tid til sådan noget pjat. Derfor må indenrigsministeren tage en snak med Kommunernes Landsforening, så man kan finde frem til et resultat, en løsning på det problem. Jeg er meget spændt på at høre, hvad ministeren har at sige til spørgsmålet.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til et indlæg i Berlingske Tidende den 4. februar 1982, hvoraf det fremgår, at sundhedsplejerskerne i Fakse kommune er gået over til at cykle, når de besøger klienter. Grunden skulle være, at sundhedsplejerskerne er utilfredse med den gældende kørselsordning.

Jeg kan oplyse, at forholdene omkring sundhedsplejerskernes transportudgifter er reguleret i en overenskomst – og ikke i nogle paragraffer, fastsat af folketinget – en overenskomst, der er indgået mellem Kommunernes Landsforening og Dansk Sygeplejeråd. Jeg vil gerne citere den bestemmelse, det drejer sig om:

»Når den ansættende myndighed skønner det nødvendigt, at sundhedsplejersken benytter bil i tjenesten, stilles en sådan til rådighed, eller der ydes for kørsel i sundhedsplejerskens tjeneste i egen bil kontant godtgørelse herfor efter de for kommunale tjenestemænd til enhver tid gældende regler.«

Der er derudover i overenskomsten mulighed for enten at give sundhedsplejersken cykelgodtgørelse eller at stille en cykel til rådighed.

Det fremgår altså af overenskomstbestemmelsen, at det er den enkelte kommune, der afgør, på hvilken måde sundhedsplejerskernes transportproblemer skal løses.

Jeg er orienteret om, at størrelsen af den kørselsgodtgørelse, der fastsættes efter overenskomsterne, ud til har givet anledning til kritik fra sundhedsplejerskernes side, og at

[Indenrigsministeren]

det også har ført til, at nogle sundhedsplejersker, som det er tilfældet i Fakse, ikke har ønsket at køre i egen bil og derfor benytter cykler.

Men det er efter den gældende opgavefordeling mellem stat og kommune i en sag af denne art kommunalbestyrelsen og ikke indenrigsministeren, der skal vurdere, hvilken af disse transportmuligheder, som overenskomsten peger på, der er acceptabel.

Jeg finder derfor ikke at skulle tage initiativer i denne sag.

Poulsgaard (FP):

Jeg fik ikke meget at takke for, og det er jeg ærlig talt ked af. Jeg er fuldstændig opmærksom på, at det er en overenskomst, der er indgået, men problemet er jo, at disse sundhedsplejersker i Fakse ikke er tilfredse med den overenskomst.

Jeg vil da ikke afvise, at det kan være meget fornuftigt i tæt bebyggede områder som Vesterbro og andre steder, at man da bruger en cykel. Det kan da være meget, meget fornuftigt, men i deciderede landdistrikter – og her snakker vi om et decideret landdistrikt, nemlig Fakse – vil det nu være mere praktisk, at disse sundhedsplejersker har en bil til rådighed, når de skal udføre deres ansvarsfulde arbejde. Jeg vil gå så vidt at spørge ministeren – nu ministeren ikke synes, der er grund til, at han selv tager noget initiativ – om ikke han vil optage forhandlinger med Kommunernes Landsforening og måske endda med Amtsrådsforeningen, så man får ændret lidt på de overenskomster, således at de, der bliver ansat som sundhedsplejersker, kan sige, den dag de bliver ansat: »Jeg ønsker en bil«, og så stiller kommunen en bil til rådighed. Den skal selvfølgelig afleveres, når tjenesten ophører. Andre sundhedsplejersker kan sige: »Vi er tilfredse med den regulering, vi får efter de gældende aftaler«.

Det korte af det lange er, at vi må sikre, at sundhedsplejerskerne bliver brugt til det, de er uddannet til, nemlig til at passe patienter, og ikke ligge og fare rundt på landevejen på cykel. Det kan de gøre i fritiden, da er det meget fornuftigt og sundt.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg tror bestemt ikke, det vil være hensigtsmæssigt, hvis det var andre end kommu-

nalbestyrelsen, der tog stilling til, hvilken transportform man finder acceptabel i udøvelsen af kommunal tjeneste. Der køres titusindvis af kilometer hver eneste uge i offentlig tjeneste i egen bil. Jeg tror ikke, det vil være hensigtsmæssigt med et ministerielt initiativ, der gjorde det til en pligt for kommunerne at stille bil til rådighed, såfremt den pågældende ansatte ønskede at få stillet bil til rådighed i stedet for at køre i egen bil.

Poulsgaard (FP):

Ifølge dansk lovgivning er ansvaret for sygehustjenesten altså pålagt indenrigsministeriet. Vi har et isoleret tilfælde her, medgiver jeg gerne, men det kan brede sig ud over det ganske land, og hvis det virkelig skulle begynde at brede sig, at der var andre sundhedsplejersker, der begyndte med samme demonstration og kørte på cykel, hvordan fik vi så patienterne behandlet? Derfor appellerer jeg til ministeren om at tage det svar op til revision og sikre, at patienterne i hvert fald får den behandling, de har krav på, og at arbejdet bliver udført af sundhedsplejerskerne. Man kan altså ikke passe patienter, når man skal ligge og fare rundt på landevejene.

Det kan ikke være en uoverkommelig opgave for samfundet i disse deciderede landkommuner, at man havde en bil at stille til rådighed. Det vil i hvert fald være billigere end de dyre sygehuspladser, vi har. Derfor er jeg meget ked af, at ministeren har indtaget denne afvisende holdning.

Jeg indrømmer, at det er et isoleret tilfælde, men vi har set, at disse tilfælde kan skabe præcedens for andre kommuner, og så tror jeg nok, at ministeren bliver nødt til at tage et initiativ.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg er meget ked af, at hr. Poulsgaard ønsker at pålægge ministeren at gribe ind over for kommuner, der retter sig efter gældende overenskomster, på områder, hvor det efter dansk lovgivning er deres ret at vurdere. Det er deres ret og pligt at vurdere, om den betjening, der gives, er tilfredsstillende, og om den kørselsordning, der er i kommunen, er tilfredsstillende.

Jeg finder ikke, det vil være hensigtsmæssigt på nogen måde, at jeg griber ind i denne sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 179

3) Til *arbejdsministeren* af:

Waldorff (VS):

»Hvordan vil ministeren forsvare, at arbejdsformidlingen i Tøndergade optræder som redskab for arbejdsgiverne i havnearbejderkonflikten?«

Skriftlig begrundelse

Strejken i Frihavnen skyldes arbejdsgivernes brud på overenskomsten.

Men efter at arbejdet er blevet fritstillet, og inden sagen er blevet behandlet ved voldgift, har arbejdsformidlingen blandet sig og sender nu daglig folk til Frihavnen som strejkebrydere.

Meget tyder på, at arbejdsformidlingen med forkærlighed anviser arbejdsløse uden kendskab til overenskomstforholdene og arbejdsforholdene på havnen, og at der også anvises mange indvandrere, som let vil kunne komme i klemme mellem arbejdsløshedsløvgivningens tvangsbestemmelser og havnearbejdernes interesser.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Der er ikke på nogen måde tale om, at arbejdsformidlingen optræder som redskab for arbejdsgiverne i havnearbejderkonflikten i Frihavnen, sådan som hr. Waldorff påstår. Situationen er den, at arbejdsformidlingen straks standsede anvisningen af havnearbejdere, da arbejdsformidlingen den 11. januar 1982 fik skriftlig meddelelse fra arbejdstager-side om arbejdsstandsningen.

Efter at sagen var blevet indbragt for arbejdsretten og arbejdsretten den 14. januar havde afsagt kendelse om, at arbejdet skulle normaliseres, har arbejdsformidlingen ment sig forpligtet til at anvise arbejdskraft til havnen.

Det er heller ikke rigtigt, sådan som spørgeren siger i sin begrundelse for spørgsmålet, at arbejdsformidlingen med forkærlighed anviser ledige uden kendskab til overenskomstforholdene på havnen. Her er forholdet det, at alle de anviste er blevet gjort opmærksom på de særlige problemer samt på, at de i princippet var forpligtet til at tage det anviste arbejde, og at de i tilfælde af vanske-

ligheder måtte kontakte deres respektive organisationer. Arbejdsformidlingen har således handlet i fuld overensstemmelse med reglerne i arbejdsløshedsloven om anvisning under arbejdskonflikter.

Waldorff (VS):

Jeg takker for svaret fra arbejdsministeren, men jeg tror faktisk ikke, det er rigtigt. Jeg hørte fra en fyr forleden, som vi kender i gruppen, som havde henvendt sig til arbejdsformidlingen, sådan som man jo skal en gang imellem. Han får at vide fra fyren bag skranken: »Der er arbejde til dig«. »Nå«, siger han interesseret, »hvad er det for noget?« »Det skal du ikke tænke så meget over, bare sæt dig hen. Der er arbejde«. Han vil alligevel gerne vide, hvad det er for noget, og så får han at vide: »Det er overhovedet ikke dit problem. Du skal sætte dig over på bænken til de andre, så kommer der en bus og henter jer om en halv time.« Da han insisterer på at få at vide, hvad det er for noget arbejde, så viser det sig selvfølgelig, at det er i Frihavnen. Da han så siger: »Jeg har overhovedet ikke noget kendskab til arbejde på havnen, og jeg bryder mig heller ikke om at tage konfliktramt arbejde«, så får han at vide: »Fint, det er 5 ugers karantæne«. Det får personen faktisk så – 5 ugers karantæne for ikke at ville fungere som skruebrækker.

Man arrangerer altså bustransport og går ind på at formidle arbejdskraft på den måde, og man gør det, for den faglige voldgift har behandlet sagen – der er nedlagt påstand fra arbejderside om, at det er et arbejdsgiverbrud på overenskomsten – og endelig anviser man folk, som overhovedet ikke har noget som helst kendskab til, hvad arbejdet på havnen består i. Det mener jeg er et fuldstændig krystalklart eksempel på, hvordan arbejdsformidlingen optræder som redskab for arbejdsgiverparten i konflikten.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Nu er det jo meget svært at diskutere ud fra et eksempel, hvor hr. Waldorff ikke har anført navn, dato, tidspunkt eller noget andet. Det beder jeg selvfølgelig hr. Waldorff om i skriftlig form at forelægge mig, så jeg har mulighed for at tage stilling til den sag. Men referatet er i hvert fald ikke særlig troværdigt. For det første er det ikke arbejdsformidlingen, der idømmer karantæne, men der-

[Arbejdsministeren]

imod den pågældende arbejdsløshedskasse. For det andet ville det efter beskrivelsen ikke udløse en 5 ugers karantæne, men en 2 ugers karantæne, fordi reglerne jo er blevet ændret på dette punkt. Hvis der er tale om en førstegangsvægring, er sanktionen 2 uger. Jeg vil ikke kommentere den konkrete sag, før jeg har fået den forelagt; det ville også være ukorrekt.

Derudover vil jeg sige, at arbejdsformidlingen efter min opfattelse har optrådt fuldt korrekt ved, så snart de har fået meddelelse om, at der var en igangværende konflikt, at stoppe anvisningen af arbejde og først, da de pågældende retsinstanter har erklæret, at den konflikt, der var i gang, ikke var overenskomstmedholdelig, har genoptaget anvisningen. Det er i nøje overensstemmelse med de regler, der gælder i arbejdsløshedsloven, og som arbejdsformidlingen selvfølgelig er forpligtet til at efterkomme.

Hvad angår spørgsmålet om at anvise erfarne folk til havnen, har jeg fået oplyst, at det, man har gjort, er at bede arbejdsgiverne mindst med én dags varsel anmelde behov for arbejdskraft, sådan at formidlingen har mulighed for at finde de mest egnede blandt de ledige til at påtage sig det anviste arbejde.

Waldorff (VS):

Det gør det jo mystisk, at man har anvist rør- og blikkenslagere arbejde på havnen. Det er i hvert fald ikke det normale, at de arbejder dér med den slags ting. Det er der faktisk en del eksempler på.

Det konkrete eksempel skal jeg gerne give arbejdsministeren i skriftlig form, som han beder om.

Jeg betvivler sådan set ikke, at arbejdsformidlingen i hvert fald i nogen udstrækning er i overensstemmelse med loven, når man f.eks. anviser arbejde, efter at arbejdsretten har udtalt sig om, at det er en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse.

Det fører til det næste spørgsmål, nemlig om arbejdsministeren faktisk mener, at det er korrekt, at arbejdsformidlingen kan bruges som et redskab i den slags situationer generelt, for det er jo ikke noget enestående tilfælde. Det, der er enestående, er, at man så klart benytter arbejdsformidlingen til at pleje en arbejdsgiverinteresse.

Der er tale om folk, som ikke har noget som helst kendskab til overenskomstforhol-

dene på havnen. Man kender ikke kutymene, man har ikke fået udleveret arbejdstøj, man har ikke fået anvist omklædningssted, sådan som man normalt har på havnen. Man kender altså ikke til forholdene. Man bliver opsagt om aftenen, når man er færdig med sit arbejde, og så ansætter de nogle nye næste dag. Altså en helt bevidst brug af de arbejdsløse som skruibrækkere i en konflikt. Det er det, der måske gør dette eksempel enestående.

Selv om arbejdsministeren selvfølgelig vil holde fast ved, at det er nogle gode love, han har lavet, også når de betyder denne brug af arbejdsformidlingen, så må han dog i det mindste sige, at når man direkte viser interesse for at tage arbejdsgiverens side i den sag, så burde der skrides ind.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg vil sige, at arbejdsformidlingen selvfølgelig må rette sig efter landets love. Når hr. Waldorff henviser til, at det er upassende, når man anviser folk arbejde om morgenen og så afskediger dem igen om aftenen, vidner det om et vist ukendskab til havnens forhold. Der er jo ikke på havnen tale om fast ansættelse, men alene tale om løsarbejde. Derfor er der ikke noget som helst usædvanligt i, at man anviser folk for en dag ad gangen.

I mit første svar sagde jeg, at arbejdsformidlingen i betragtning af de meget specielle omstændigheder, der var under den overenskomststridige konflikt i Frihavnen, selvfølgelig har en forpligtelse til at gøre de anviste opmærksom på de særlige problemer, der var på havnen. Det har man gjort, og samtidig har man fra arbejdsformidlingens side opfordret til, at man henvendte sig til de pågældendes faglige organisationer, for dette er et fagretligt eller et fagligt spørgsmål og ikke et arbejdsformidlingsspørgsmål.

Jeg må på den baggrund klart afvise hr. Waldorffs antydning af, at arbejdsformidlingen skulle optræde på den ene eller den anden side i en arbejdskonflikt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 144

4) Til undervisningsministeren af:

Ole Vig Jensen (RV):

[Ole Vig Jensen]

»Hvad er begrundelsen for, at ministeren har besluttet yderligere nedskæringer i antallet af hold på landets lærerseminarier, når ministeren i udtalelser til pressen kalder virkningerne af denne beslutning for en dum, dyr og pædagogisk forkert måde at skære ned på?«

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg vil gerne give hr. Ole Vig Jensen oplysning om, hvad der ligger både bag beslutningen om nedskæringerne og bag bemærkningen.

De prognoser, vi har, tyder på, at de hidtidige nedsættelser af optagelseskapa- citeten på seminarierne ikke har været tilstrækkelige til, at man vil kunne undgå endog meget alvorlige beskæftigelsesmæssige problemer i slutningen af 1980'erne og i 1990'erne inden for området af seminarieuddannede lærere. Elevtallet i folkeskolen vil på det tidspunkt være stærkt dalende. I 1994-1995 vil der være knap 200.000 færre elever i folkeskolen, end der er i dag, og samtidig vil der, hvis de nuværende optagelsestal opretholdes, være ca. 25.000 flere seminarieuddannede lærere. Dette betyder, at hvor vi i dag har 10 elever pr. lærer, vil vi på det tidspunkt have lige godt 5 elever pr. lærer. Jeg har derfor følt mig nødsaget til at skære optagelseskapa- citeten ned, sådan at stort set alle seminarier i landet bliver tresporede fra 1982. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder ikke, det er nogen ideel løsning. Dels vil undervisningssituationen blive forringet på tresporede seminarier, fordi der i visse tilfælde vil være for få studerende på de enkelte linjehold til at skabe et frugtbart og dermed gensidigt inspirerende undervisningsmiljø. Dels vil der i nogle fag kun være én lærer pr. fag, hvorved det faglige miljø set med lærerens øjne forringes. Jeg håber dog, at den sidste situation vil kunne føre til en højere grad af øget fagligt pædagogisk samarbejde lærerne imellem.

For mig er det utvivlsomt, at den nedsættelse af optagelseskapa- citeten, hvis nødvendighed jeg fornemmer der er en bred tilslutning til, mere hensigtsmæssigt kunne gennemføres ved nedlæggelse af et begrænset antal seminarier. Men jeg skal ikke lægge skjul på, at mine hidtidige erfaringer har dokumenteret meget klart, at det er så som så med at tilvejebringe det nødvendige politiske

grundlag for en sådan beslutning, ikke mindst når man kommer til det uundgåelige spørgsmål, hvilke konkrete seminarier det kan komme på tale at nedlægge eller at udnytte til andet formål. Af hensyn til seminariernes planlægning for det kommende undervisningsår har jeg altså måttet træffe en beslutning nu her for et par uger siden. Det vil vist med al ønskelig tydelighed fremgå, at det er en beslutning, jeg har truffet uden nogen form for glæde. Jeg vil gerne sige, at jeg deltager overordentlig gerne i en konstruktiv drøftelse af hele denne problemstilling – ikke mindst med henblik på, hvad vi skal gøre i de næstfølgende år.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Mit spørgsmål skal ses på baggrund af, at ministeren har karakteriseret sin egen beslutning som lidet opmuntrende.

Jeg kender selvfølgelig en del af den forklaring, som nu også er givet af ministeren her, og de vanskeligheder, der vil være ved at gøre det på andre måder. Men jeg mener, vi er nået det tidspunkt, hvor vi, før der foretages yderligere nedskæringer i antallet af hold på seminarierne, må have en drøftelse af seminariernes fremtid og også af læreruddannelsens indhold og udformning.

Derfor vil jeg stille det spørgsmål til ministeren, om vi forholdsvis hurtigt kunne få en drøftelse af det overordnede synspunkt, som også må lægges til grund, når det gælder seminariekapa- citeten, læreruddannelsen, og hvad der i øvrigt kunne tænkes at være af uddannelser, som eventuelt kunne anvende den tomme kapacitet, som er i de enkelte uddannelser.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg skal, inden fru Marianne Bentsen-Pedersen får ordet, gøre tinget opmærksom på, at man godt kan trykke på den knap, der tilkendegiver, at man ønsker ordet, så snart man ved, at man gerne vil have dette. Så tændes den grønne lampe hurtigere. Det er uklogt at begynde at tale, inden den grønne lampe lyser, for så er der ikke nogen, der kan høre, hvad man siger. Det kunne jo godt være, man gerne ville have, at der var nogen, der hørte det.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Undervisningsministeren siger, at kapaciteten er for stor, at der er overproduktion af lærere, og at det bliver værre. Jeg vil godt spørge undervisningsministeren, om ikke det er korrekt opfattet, at socialdemokratiet opmuntrer og støtter organisationerne til at indgå overenskomster om nedsat arbejdstid, og om det er indregnet i de prognoser. Jeg vil også godt spørge, om regeringen ikke ligger inde med planer om at gennemføre forslag om betalt uddannelse i arbejdstiden, og om, hvor mange lærere dette eventuelt ville kræve i sin fulde udbygning.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Hr. Ole Vig Jensen ønskede en drøftelse af seminariernes fremtid og herunder også en drøftelse af, hvilke uddannelser man kunne tænke sig at lægge i den tomme lokalekapacitet, som er fulgt med, at vi har nedskåret fra oprindeligt 196 hold til nu 94 hold.

Det synes jeg i og for sig kan være en meget nyttig drøftelse at få. Jeg må gøre opmærksom på, at et væsentligt stykke arbejde i forbindelse med denne drøftelse allerede er gjort, idet der har siddet et udvalg, som har gennemgået hele den tomme lokalekapacitet, og som har stillet forslag om, hvorledes man kunne udnytte denne kapacitet. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg har været noget deprimeret over reaktionen på dette udvalgsarbejde, hvor man ikke er vejet tilbage for endog personligt at angribe de embedsmænd, som har stået for det på mit ansvar ud fra de direktiver, jeg har givet. Men hvis jeg skal opfatte hr. Ole Vig Jensens bemærkninger som en åbning over for problemstillingen: hvordan får vi fornuftigt tilrettelagt denne del af vort uddannelsessystem, så vi får nogle fornuftige uddannelser, og så vi får en fornuftig udnyttelse af den kapacitet, vi har? så vil jeg med glæde tage imod det. Jeg synes, det er en konstruktiv måde at gøre det på, og jeg håber, at resultatet vil blive lidt anderledes end det, vi har oplevet i det forløbne trekvarte år.

Fru Marianne Bentsen-Pedersen spørger, om vi ikke har planer om betalt frihed til uddannelse. Her rører fru Marianne Bentsen-Pedersen jo ved det spørgsmål, som uafledeligt rejses i forbindelse med folkeskolelæreruddannelsen, nemlig: kan disse folke-

skolelærere ikke bruges i voksenuddannelse af den ene eller den anden art? Jeg er mig meget bevidst – og det indgår også i de beregninger, jeg og ministeriet har gjort os vedrørende kapaciteten fremover og behovet fremover – at folkeskolelærere bruges andre steder end i folkeskolen. Men hvis vi direkte satser på voksenuddannelse, så er det jo ikke stensikkert, at det præcist er folkeskolelæreruddannelsen, der er den pædagogisk mest anvendelige uddannelse til at undervise voksne. Det kunne være, vi skulle tænke i andre baner og komme ind på egentlige voksenpædagogiske uddannelser fremfor folkeskolelæreruddannelser.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg kan takke ministeren igen for svaret og for den positive tilkendegivelse om, at vi nu får en drøftelse af de problemer, der knytter sig til den beslutning, som ministeren har truffet. Jeg vil ikke lægge skjul på, at det, der er gennemført indtil nu, det har vi stået bagved. Med hensyn til de fremtidige nedskæringer mener jeg til gengæld, at det har været klart tilkendegivet fra flere sider, at her var det nødvendigt forinden at få en drøftelse af de spørgsmål, som ministeren selv rejser her.

Jeg vil føje én ting til og endnu en gang stille ministeren et spørgsmål: er det ikke sådan, at på et tidspunkt, hvor vi, om jeg må sige, næsten står på hovedet for at finde på beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder for vore unge, hvor fantasien ikke slår til, og hvor vi etablerer en masse kunstige projekter, da er det ikke lige tiden at skære ned på en grundlæggende uddannelse, som i virkeligheden er det, jeg kalder en god almen uddannelse. Derfor er det rimeligt at overveje situationen endnu engang – netop under indtryk af den debat om den særlige indsats for vore unge, som jo kommer i løbet af denne uge.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Hr. Ole Vig Jensen rejser spørgsmålet om, hvorvidt det er tiden at skære ned på uddannelsen. Jeg har redegjort for mine motiver. Jeg har ved utallige lejligheder sagt, at skulle jeg komme i det ubehagelige dilemma at skulle uddanne unge mennesker til arbejdsløshed kontra overhovedet ikke at uddanne

[Undervisningsministeren]

dem, ville der ikke være tvivl i min sjæl. Til syvende og sidst er unge mennesker bedre stillet med en uddannelse, selv om de glider ind i en arbejdsløshedssituation, end de er stillet, hvis de overhovedet ikke får nogen uddannelsesmulighed. Men jeg synes ikke, det er det, diskussionen går på her.

Vi har en meget stor overproduktion af lærere – også væsentligt ud over, hvad folkeskolen kan forbruge af lærere – og det skal vi også have. De bruges masser af andre steder i samfundet. Det er der taget højde for.

Det, som for mig er sagen i denne situation, er, at med den udtynding af hold, der nu er foretaget på samtlige landets seminarier, vil besparelsen – jeg gør udtrykkeligt opmærksom på, at udgangspunktet for dette ikke er besparelser, men der kommer jo en besparelse af det – hvis jeg husker ret, være ca. 13 mill. kr., når den er slået fuldt ud igennem. Kunne vi skære det samme antal hold bort i form af seminarienedlæggelser, så var det ikke 13 mill. kr., men et par og tres millioner kr. Det vil sige, at så stod vi med 50 mill. kroner, vi kunne anvende til at bringe unge mennesker ind i et uddannelsesforløb, hvor de også havde en chance for at få en beskæftigelse. Det er det, der for mig er hovedsagen her, og det er grunden til, at jeg kalder løsningen, jeg selv har foretaget, dum, dyr og dårlig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 178

5) Til undervisningsministeren af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren ændre reglerne for skolenævnvalg, således at samlevere med skolebørnenes biologiske forældre bliver valgbar?«

Skriftlig begrundelse

Jeg har kendskab til en sag, hvor en mand blev foreslået som kandidat til skolenævnet – senere fik han besked på, at han ikke kunne komme i betragtning, fordi han ikke var biologisk fader til børnene.

Det virker umiddelbart uforståeligt, at man ikke er valgbar til et skolenævn, når det offentlige er hurtigt nok til at regne folk for

samlevende, når det gælder socialindkomst, børnetilskud o.lign.

Tommy Dinesen (SF):

Baggrunden for spørgsmålet er et tilfælde med et par mennesker, som bor sammen nede i Nykøbing Falster. Kvinden i det samliv har to børn, og manden, der har boet sammen med familien i fire år, blev foreslået som kandidat til et skolenævnvalg. Det er kommet noget bag på mig og en hel del andre, at han ikke kan få lov til at stille op til skolenævnvalget. Jeg mener, man i dag har nogle andre samlivsformer, end man havde for nogle år siden, og jeg synes, det ville være helt rigtigt, om manden kunne få lov til at opstille. Det er bl.a. sådan, at i relation til socialindkomsten betragter man familien som en helhed.

Derfor vil jeg godt spørge, om du vil gå med til, at man laver disse procedurer om.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg bliver nødt til at gøre opmærksom på, at ministeren skal benævnes ministeren.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Ifølge skolestyrelseslovens § 10 er det hovedreglen, at skolenævnmedlemmer vælges af og blandt de personer, der på tidspunktet for valgets afholdelse har forældremyndigheden over børnene, som er indskrevet i skolen. Ved en ændring af loven, som blev gennemført med virkning fra valgene i 1978, blev der foretaget visse udvidelser af den personkreds, som kunne komme på tale, sådan at bl.a. stedforældre i ægteskabelige samlivsforhold og biologiske fædre i papirløse samlivsforhold kan få tillagt valgret og valgbarhed til nævnene, dog efter en særlig begæring om det.

Disse udvidelser blev foretaget på baggrund af en udvalgsbetænkning fra 1977, en betænkning, som og havde drøftet de papirløse stedforældres stilling i relation til skolenævnvalg. Der var i udvalget enighed om, at der ikke burde tillægges stedforældre i papirløse samlivsforhold valgret og valgbarhed ved skolenævnvalgene, idet udvalget henviste til, at der i disse tilfælde – og her citerer jeg betænkningen:

[Undervisningsministeren]

»... generelt er tale om meget ustabile forhold, sammenlignet med papirløse ægte-skaber med fælles børn.«

Da skolestyrelsesloven var til behandling sidst i folketinget, i samlingen 1977-78, net-op på grundlag af betænkningens forslag, blev der ikke stillet forslag om ændring af loven på det punkt, ej heller fra spørgerens eget parti.

På den baggrund mener jeg ikke, i hvert fald for indeværende, at have grundlag for at foreslå en ændring af de gældende regler.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg mener nok, at hvis man har boet sammen i fire år, må man kalde det et stabilt forhold, og det drejer det sig om her. Men vi skal da gerne tage sagen op senere. Ellers er jeg bange for, at skolenævnsvalgene bliver noget af en parodi.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Anden næstformand (Ebba Strange):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Mimi Stilling Jakobsen: spm. nr. 45

Maiestad: spm. nr. 52 og 72

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 78

Øllgaard: spm. nr. 90

Birgith Mogensen: spm. nr. 92

Preben Lange: spm. nr. 93, 101-114 og 132

Ingerlise Koefoed: spm. nr. 117

Grethe Kindberg Jørgensen: spm. nr. 119

Svend Erik Hovmand: spm. nr. 124

Marianne Bentsen-Pedersen: spm. nr. 125-127

Hahn: spm. nr. 136

Steenholdt: spm. nr. 137 og 138

Agerschou: spm. nr. 139

Bertel Haarder: spm. nr. 149.

Spm. nr. 45

Til **energiministeren** (18/1 82) af:

Mimi Stilling Jakobsen (CD):

»Vil ministeren bekræfte, at de 35 mill. kr., som finansudvalget bevilgede den 3. juni

1981, bl. a. til aktieopkøb i private virksomheder for at fremme energiprojekter, var en engangsbevilling, der kunne anvendes i 1981 og 1982, og at bevillingen på 35 mill. kr. er det totale beløb, der kan anvendes i de pågældende år alt i alt, og vil ministeren endelig oplyse, hvor store beløb der er anvendt i 1981 og til hvilke formål, samt hvor stor en bevilling der resterer til brug i 1982?«

Begrundelse

Der synes at have hersket betydelig usikkerhed med hensyn til bevillingens totale størrelse samt om, hvorledes den fordeler sig på de omtalte finansår.

Besvarelse (27/1 82):

Energiministeren (Poul Nielson):

Finansudvalget har den 3. juni 1981 givet sin tilslutning til, at der kunne ydes støtte til produktudvikling, produktion og markedsføring af nye produkter, der kan bidrage til en reduktion eller omlægning af energiforbruget (Akt 450).

Der kan i 1981 og 1982 inden for en ramme på 35 mill. kr. afgives tilsagn om støtte. Samtidig er det i ovennævnte aktstykke forudsat, at der i 1981 skulle afholdes udgifter på 15 mill. kr. i forbindelse med denne ordning.

Det er hensigten at søge ordningen fortsat således, at der de kommende år årligt bliver tale om en ramme på 35 mill. kr. til dette formål. Der kan i øvrigt henvises til det, der på forslag til finanslov for året 1982 er anført herom.

Som nævnt i aktstykket er sigtet med ordningen at kunne give erhvervsvirksomheder en stimulans til indførelse af nye produkter og processer af energimæssig betydning. Der vil bl. a. blive lagt vægt på støtte til aktiviteter, hvorigennem resultater af ministeriets forskningsprogrammer vil blive udnyttet.

Støtten kan gives både som tilskud og som indskud af ansvarlig kapital, ligesom projekter kan søges gennemført som en udviklingskontrakt.

I modsætning til det forudsatte er der i 1981 kun udbetalt omkring 7,5 mill. kr. Den resterende del af dette års bevilling vil blive søgt anvendt i 1982.

[Energiministeren]

Der er hidtil anvendt midler i forbindelse med følgende projekter:

- Dansk Vindteknik A/S

Dette selskab er dannet i samarbejde med Vølund A/S og ASEA A/S. Energiministeriet har indskudt 5 mill. kr. som aktiekapital.

- Scaniro

Energiministeriet har til denne virksomhed ydet tilskud til udvikling af en kondenserende kedelenhed. Tilskuddet, der kommer til udbetaling over en periode på 1 år, beløber sig til 2,6 mill. kr.

- Vindmølleprojekter

Der er ydet tilskud til videreudvikling og etablering af demonstrationsanlæg. Til to virksomheder – IDE-møllen og Vestas A/S – er der ydet 0,5 mill. kr.

Desuden har ministeriet et stort antal projektforslag til behandling.

Spm. nr. 52

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/1 82) af:

Maisted (FP):

»Kan borgerne sikre sig imod, at statsmonopolet Danmarks Radio og TV bringer fordrejede og urigtige oplysninger, på anden måde end ved, at statsmonopolet brydes?«

Begrundelse

Den journalistiske frihed i statsmonopolet Danmarks Radio har mere og mere karakter af en frihed, hvor de arbejdende journalister har frihed til at påvirke samfundet dagligt i socialistisk retning à la S, SF og VS. Ministeren bør derfor af hensyn til en demokratisk meningsdannelse foranledige, at statsmonopolet brydes.

For eksempel oplyser Sjællands Tidende fredag den 15. januar 1982, at regionalradioen i Næstved den 29. december 1981 bragte indslag om, at Fuglebjerg socialudvalg skulle have været uvilligt til at yde hjælp til en mor med et handicappet barn. Ifølge socialudvalgsformanden har regionalradioen givet et ufuldstændigt og forkert indtryk af sagen.

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Af begrundelsen fremgår det, at spørgsmålet er foranlediget af et indslag i regionalradioen i Næstved. Ifølge radioloven kan klager over Danmarks Radios programmer rettes til radiatorådet, som i henhold til lovens § 9, stk. 2, har den endelige administrative afgørelse i spørgsmål om programvirksomheden. Iflg. radiolovens §§ 16–18 kan radiatorådets afgørelse indbringes for radionævnet.

Den enkelte borger har således i forhold til Danmarks Radio mulighed for at rejse spørgsmålet om berigtigelse af urigtige oplysninger.

Spm. nr. 72

Til *energiministeren* (20/1 82) af:

Maisted (FP):

»Har ministeren ført folketinget bag lyset i forbindelse med vedtagelsen af naturgasanlægsloven i 1979?«

Begrundelse

Ved vedtagelsen af naturgasanlægsloven i 1979 blev de samlede regionale investeringer anslået til 2,6 mia kr., heraf blev Naturgas Syd's udgifter anslået til ca. 450 mill. kr. I sommeren 1981 anslog energiministeren, at det samme beløb, korrigeret for prisstigninger og ændringer i projektet, nu var vokset til 700 mill. kr.

I 1982 er beløbet steget yderligere ifølge Naturgas Syd's ansøgninger om yderligere lån til Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, som energiministeren har anbefalet.

Besvarelse (3/2 82):

Energiministeren (Poul Nielson):

Nej. Min forgænger har naturligvis ikke ført folketinget bag lyset.

Planlægningen af naturgasprojektet i Sydjylland gennemføres inden for den i begrundelsen for spørgsmålet anførte investeringsramme på 700 mill. kr. (april 1981-prisniveau). Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af 7. august 1981 af spørgsmål 1270, stillet af Ervin Jensen. I svaret er der gjort rede for investeringsomfanget i den sydjyske region. Som det fremgår her, er der ikke grundlag for en påstand om, at folketinget

[Energiministeren]

blev ført bag lyset med vedtagelsen af anlægslov for naturgasforsyning i 1979.

De regionale naturgasselskabers finansieringsbehov, der ifølge sagens natur er opgjort i løbende priser, omfatter foruden investeringsudgifter også driftsomkostninger og renteudgifter.

Da regionale naturgasselskaber har besluttet at basere sig på en egenkapital på 5 pct. af de forventede anlægsudgifter, må det resterende finansieringsbehov dækkes ved låntagning. Behovet for låntagning for anlægsperioden som helhed vil derfor normalt overstige den gældende investeringsramme.

Energiministeriet vil i samarbejde med finansministeriet og indenrigsministeriet sikre, at de regionale naturgasselskabers samlede låntagning ikke overskrider det finansieringsbehov, der kan begrundes af den gældende investeringsramme.

Naturgas Syd har, frem til og med 1. kvartal 1982, optaget udlånslån på i alt 390 mill. kr. (løbende priser).

Spm. nr. 78

Til *socialministeren* (21/1 82) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Kan ministeren oplyse, hvorledes mulighederne for tilskud til Grevinde Danner-stiftelsen har udviklet sig? Specielt ønskes oplyst, om der stadig fra Københavns kommune stilles krav om opgivelse af CPR-numre på de kvinder, der henvender sig om akut hjælp.«

Begrundelse

Før valget havde den daværende socialminister oplyst, at staten for sit vedkommende var parat til at fratage krav om CPR-numre i overensstemmelse med den ordning, der er truffet om tilskud til det jyske hjem for mænd.

I en artikel i Politiken fra den 20. ds. er problemerne omkring den offentlige støtte til Grevinde Danner-stiftelsen på ny draget frem, idet man må afvise nødstedte kvinder på grund af den manglende afklaring omkring dette problem.

Besvarelse (3/2 82):

Socialministeren (Bent Hansen):

Daværende socialminister Ritt Bjerregaard modtog ved brev af 11. november 1981 en anmodning fra socialborgmester Pelle Jarmer om en forhandling vedrørende en driftsoverenskomst med krisecenteret i Nansensgade 1 (Grevinde Danner Stiftelsen).

Baggrunden for denne anmodning var, at Københavns borgerrepræsentation i sit møde den 5. november 1981 havde vedtaget at bemyndige magistraten til øjeblikkelig at optage forhandlinger med socialministeren med henblik på en nærmere afklaring af grundlaget for gennemførelsen af en forsøgsordning med en overenskomst med krisecenteret for en 2 års periode.

På grund af udskrivelsen af folketingsvalget meddelte Ritt Bjerregaard, at møde først ville kunne afholdes, når den politiske situation var afklaret.

Jeg har herefter fredag den 29. januar haft en drøftelse med overborgmester Egon Weidekamp og socialborgmester Pelle Jarmer om spørgsmålet med henblik på at sikre en fortsat drift af krisecenteret uden registrering, og jeg vil i næste uge på ny drøfte spørgsmålet med overborgmesteren og borgmesteren.

Når dette møde er afholdt, vil jeg vende tilbage til sagen.

Spm. nr. 90

Til *indenrigsministeren* (22/1 82) af:

Øllgaard (V):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om 300 brevstemmer til folketingsvalget fra det danske FN-kontingent på Cypren, der på grund af tjenstlige fejl først for sent er indgået til optællingsstedet?«

Begrundelse

Ifølge Radioavisens middagsudsendelse fredag den 22. januar 1982 er et antal brevstemmer, i alt ca. 300, i forbindelse med folketingsvalget den 8. december 1981 tilsyneladende ved en tjenstlig fejl indgået for sent til optællingsstedet og er således ikke medregnet i stemmeresultatet. Det vil være af interesse at erfare, hvem der i givet fald har begået fejlen, hvilke kontrol- og sikkerhedsmæssige bestemmelser der eksisterer på området, og hvorledes man vil sikre sig mod gentagelser ved kommende valg. Det vil ligeledes være af interesse at erfare, hvor mange brevstem-

[Øllgaard]

mer der i alt ved folketingsvalget den 8. december 1981 indgik for sent til valgstederne fra såvel ind- som udland og derfor ikke blev medregnet.

Besvarelse (8/2 82):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Den 10. december 1981 – 2 dage efter valgdagen – blev ministeriets konsulent i valgspørgsmål ringet op af en postkontrollør i postterminalen, der meddelte, at ved åbning af en postsæk samme dag havde det vist sig, at den indeholdt brevstemmer fra det danske kontingent på Cypern. Postkontrolløren spurgte, hvorledes han skulle forholde sig med brevstemmerne. Da brevstemmerne skulle have været fremme på de respektive afstemningssteder senest den 8. december 1981 kl. 9, kunne brevstemmerne ikke tages i betragtning, selv om de fremsendtes til de respektive kommunalbestyrelser, og det aftales derfor, at brevstemmerne skulle indsendes til indenrigsministeriet med henblik på en senere tilintetgørelse.

Brevstemmerne blev afleveret i indenrigsministeriet den 16. december 1981 i en samlet pakke. Pakken indeholdt i alt 252 brevstemmer, der ifølge oplysning fra generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet er indgået her til landet den 9. december i en af to postsække afsendt fra Cypern henholdsvis den 5. og den 8. december.

Forsvarsministeriet har gjort gældende, at brevstemmerne var i en postsæk, som blev afsendt fra Cypern den 3. december og afleveret til postvæsenet den 4. december.

De foretagne undersøgelser viser imidlertid ikke entydigt, i hvilken postsæk de fremsendte brevstemmer indkom.

Indenrigsministeriet har som følge af det passede optaget forhandlinger med forsvarsministeriet og generaldirektoratet med henblik på at få fastsat sådanne procedurer, at gentagelse undgås.

Indenrigsministeriet er i øvrigt ikke i besiddelse af oplysninger om, hvilke øvrige brevstemmer der er kommet for sent frem ved landets valgsteder. Det vil være forbundet med et betydeligt arbejde at fremskaffe oplysninger herom fra kommunerne, og det må i denne forbindelse fremhæves, at det i givet fald i mange tilfælde ikke vil være muligt at få oplyst, om der er tale om en forsin-

kelse i indenlandsk eller udenlandsk postbesørgelse eller om for sen indlevering til det stedlige postvæsen.

Spm. nr. 92

Til *justitsministeren (22/1 82)* af:

Birgith Mogensen (CD):

»Er ministeren bekendt med, at man kan bestille en organiseret demonstration ved at kontakte de rigtige folk i Fristaden Christiania?«

Begrundelse

Jeg har ikke antipati med hensyn til demonstrationer i al almindelighed, men uanmeldte og ikke-parlamentariske demonstrationer betragter jeg som et samfundsonde, der nærmer sig anarki.

Blandt andet derfor må jeg tage afstand fra, at en gruppe christianitter har specialiseret sig i produktion af illegale demonstrationsmetoder og kampagner – til ethvert formål.

I relation til mit anti-narkotikaarbejde erfarede jeg metoden første gang, da den Christiania-fødte, hashrygende organisation Folkebevægelsen mod Hårde Stoffer fik iværksat og realiseret triste, demonstrative aktioner mod et antal praktiserende læger, som havde svært belastede narkomaner i metadonbehandling.

Siden da er jeg flere gange blevet gjort opmærksom på, at det stort set er de samme personer og deres skiltedesign, der går igen, når der f. eks. foretages illegale hus- og ejendomsbesættelser. Jeg tænker bl. a. på ejendomsbesættelserne af brødfabrikken i Mimersgade, Schønning & Arvé og klosteret i Abel Cathrinesgade i København samt kaserne i Århus.

Besvarelse (9/2 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Københavns politi har oplyst, at man ikke er bekendt med forhold som omtalt i spørgsmålet.

Spm. nr. 93

Til *landbrugsministeren (22/1 82)* af:

Preben Lange (Grønl.):

[Preben Lange]

»Kan ministeren oplyse den samlede importafgift i hvert af årene fra 1973 til i dag for de varer, for hvilke der betales importafgifter ved indførsel til EF, såfremt den samlede grønlandske import af disse varer blev importafgiftsberegnet ud fra gældende EF-satser?«

Besvarelse (3/2 82):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Den altovervejende del af Grønlands fødevarerimport købes i Danmark. Kun omkring 2 pct. af fødevarerimporten importeres fra andre lande, herunder øvrige EF-lande. Det er således en ganske ubetydelig del af Grønlands fødevarerimport, der importeres fra lande uden for EF. Den faktiske opkrævning af importafgifter siden 1973 har følgelig været af ganske ringe omfang.

Hertil kommer, at ingen opkrævning har fundet sted i perioden 1973 til 1978.

Der foreligger ikke oplysninger om omfanget af de opkrævede importafgifter i forbindelse med Grønlands import af fødevarer fra lande uden for EF siden 1973. Oplysningerne vil kun kunne fremskaffes efter en særdeles tidkrævende og kostbar opgørelse, og resultatet vil være forbundet med usikkerhed. Dette skyldes, at importafgifterne ændres løbende – ofte dagligt – og pålægges et meget stort antal toldpositioner, hvilket indebærer, at der skal foretages et meget omfattende beregningsarbejde. Endvidere er størrelsen af importafgifterne ikke udtryk for forskellen mellem EF-priserne og priserne på verdensmarkedet, idet importafgifterne dels indeholder et præferenceelement, dels ikke altid er baseret på et entydigt verdensmarkedsprisniveau.

I betragtning af disse faktorer samt den yderst begrænsede import af fødevarer fra lande uden for EF er det ikke fundet hensigtsmæssigt at iværksætte en sådan opgørelse. Det skønnes imidlertid, at den for Grønland opkrævede importafgift ikke overstiger ca. 250.000 kr. på årsbasis.

Spm. nr. 101

Til *landbrugsministeren* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grøn.):

»Vil ministeren oplyse de aktuelle satser for henholdsvis restitutioner og importafgif-

ter for alle varer, som importeres til Grønland?«

Besvarelse (3/2 82):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

De aktuelle satser for såvel eksportrestitutioner som importafgifter for alle varer, som importeres til Grønland, er et særdeles omfattende materiale (70–90 sider), som offentliggøres i De europæiske Fællesskabers Tidende.

Da de aktuelle satser ændres løbende og i mange tilfælde dagligt, vil en totaloversigt straks være uaktuel. Man må derfor henvise til den løbende offentliggørelse i De europæiske Fællesskabers Tidende, som bl.a. forefindes i folketingets bibliotek og landbrugsministeriet.

Spm. nr. 102

Til *landbrugsministeren* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grøn.):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget de grønlandske forbrugere kunne have sparet i hvert af årene fra 1973 til 1979, hvis de havde kunnet købe landbrugsvarer til verdensmarkedets priser i stedet for at købe dem til den pris, der gælder i EF, samt oplyse, hvad besparelserne ville betyde for en grønlandsk pristalsfamilie for hvert af årene fra 1973 til i dag, og endelig oplyse den akkumulerede besparelse fra 1973 til i dag opgjort i 1982-priser?«

Begrundelse

Opgørelserne for pristalsfamilien kan eventuelt besvares under to forskellige forudsætninger, nemlig at besparelserne på importpriserne kun slår igennem på detailpriserne med deres nettobeløb, eller at besparelserne på importen slår igennem med samme procent på detailpriserne, idet der her forudsættes uforandrede avanceprocenter.

Svaret bedes ledsaget af beregningsgrundlaget, idet der for hvert SITC-nr. ønskes den grundigst mulige nedbrydning på pris og mængder. Hvor der anvendes skøn, bedes grundlaget for skønnet fremlagt. For hver artikel ønskes oplysning om faktisk importpris, restitutionssats, importafgiftssats, toldsats, henvisning til kvoteringsordninger, fri-

[Preben Lange]

villige eller tvangsmæssige pris aftaler som f.eks. på stålområdet samt alle øvrige mulige forhold, som teoretisk eller praktisk kunne tænkes at medføre besparelser for Grønland ved udtræden af EF.

Besvarelse (3/2 82):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Som medlem af EF har den grønlandske befolkning mulighed for at importere fødevarer fra såvel EF-lande som lande uden for EF. I perioden 1973 til 1977 inklusive opkrævedes der ikke landbrugsimportafgifter for den import, der i denne periode fandt sted til Grønland fra lande uden for EF. EF-medlemskabet har således ikke i denne periode vanskeliggjort importen af fødevarer fra tredjelande, og man kan derfor ikke tale om en eventuel besparelse for de grønlandske forbrugere før 1978. Uanset denne mulighed for at importere fødevarer fra tredjelande har Grønland dog altid indført størstedelen af fødevarerforbruget fra Danmark.

Da man ikke kan tale om en besparelse før 1978, vedrører besvarelsen af dette spørgsmål udelukkende 1978 og 1979, idet der for årene herefter henvises til landbrugsministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 16 1982.

Den grønlandske import af fødevarer til Danmark udgjorde 145 mill. kr. i 1978 og 179 mill. kr. i 1979. Langt størstedelen (98 pct.) af Grønlands fødevarerimport købes i Danmark, og samhandelen formidles af Den kgl. grønlandske Handel.

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 16 1982 er det samlede fødevarerforbrug i Grønland så begrænset, at man ikke kan forvente, at de grønlandske forbrugere kan købe fødevarer til de priser, der er gældende på verdensmarkedet, idet der må påregnes øgede handelsomkostninger.

Hvis Grønland ikke var medlem af EF, ville det dog være muligt at importere fødevarer som hidtil, men med eksportrestitutions fra Fællesskabet.

Hvis det i Grønland var muligt at købe fødevarer til de priser, der er gældende på verdensmarkedet, ville det i 1978 have medført en reduktion af importpriserne på ca. 21 pct., svarende til 31 mill. kr. Tilsvarende ville det i 1979 have medført en reduktion af importpriserne på ca. 23 pct., svarende til 41

mill. kr. Disse beregninger forudsætter imidlertid uændrede handelsomkostninger. Det skal endvidere bemærkes, at detailpriserne er væsentligt højere end importpriserne, hvilket indebærer, at detailpriserne vil falde forholdsvis mindre end importpriserne.

Betydningen for »en grønlandsk pristalsfamilie« kan kun opgøres med et nøje kendskab til fordelingen af det samlede forbrug i grønlandske husholdninger. Der er ikke siden 1968-69 foretaget en tilbundsgående undersøgelse af forbrugets sammensætning i Grønland. Da denne undersøgelse alene vedrører forbruget i grønlandske lønmodtagerhusstande for mere end 10 år siden, finder man ikke, at resultaterne heraf kan anvendes på de nugældende forhold for en gennemsnitlig grønlandsk familie. Forbrugerundersøgelsen i 1977-78 er så summarisk, at heller ikke denne kan anvendes. Den akkumulerede besparelse for en grønlandsk familie kan således ikke beregnes.

Spm. nr. 103

Til *ministeren for Grønland* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget de grønlandske forbrugere kunne have sparet i hvert af årene fra 1973 til i dag, såfremt de kunne have købt den samlede import med restitutioner eller uden importafgifter, uden told, uden prisfordyrelser som følge af kvoteringer og frivillige eller tvangsmæssige pris aftaler og andre mulige prisbesparende forhold, samt oplyse, hvad besparelserne ville betyde for en grønlandsk pristalsfamilie for hvert af årene 1973 til i dag, og endelig oplyse den akkumulerede besparelse fra 1973 til i dag opgjort i 1982-priser?«

Begrundelse

Opgørelserne for pristalsfamilien kan eventuelt besvares under to forskellige forudsætninger, nemlig at besparelserne på importpriserne kun slår igennem på detailpriserne med deres nettobeløb, eller at besparelserne på importen slår igennem med samme procent på detailpriserne, idet der her forudsættes uforandrede avance-procenter.

Svaret bedes ledsaget af beregningsgrundlaget, idet der for hvert SITC-nr. ønskes den grundigst mulige nedbrydning på pris og

[Preben Lange]

mængder. Hvor der anvendes skøn, bedes grundlaget for skønnet fremlagt. For hver artikel ønskes oplysning om faktisk importpris, restitutionssats, importafgiftssats, toldsats, henvisning til kvoteringsordninger, frivillige eller tvangsmæssige prisaftaler som f.eks. på stålområdet samt alle øvrige mulige forhold, som teoretisk eller praktisk kunne tænkes at medføre besparelser for Grønland ved udtræden af EF.

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Med hensyn til import af fødevarer henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 102. Med hensyn til import af andre varer henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 95.

Spm. nr. 104

Til *ministeren for Grønland* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse den mulige ekstra udgift til fødevarer for Grønland under forudsætning af prisstigninger som foreslået af EF-Kommissionens danske medlem, prisstigninger som foreslået af COPA og prisstigninger, som de ville være, såfremt hver pris blev et gennemsnit af det danske kommissionsmedlems og COPAs forslag?«

Besvarelse (5/2 82):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Da man ikke har detaljeret kendskab til forbrugets nuværende sammensætning i Grønland, vil det ikke være muligt at foretage en egentlig beregning over prisstigningerne på fødevarer i Grønland som følge af ændringer i prisen på landbrugsprodukter i EF.

Det forventes imidlertid, at forbrugerpriserne stiger forholdsvis mindre i Grønland end i resten af Danmark som følge af øgede priser på landbrugsprodukter. Årsagen hertil er, at forbruget af fiskeriprodukter – som ikke er omfattet af den årlige prisfastsættelse for landbrugsprodukter – udgør en større del af forbruget i Grønland end i Danmark. Endvidere bevirker handels- og transportomkostningerne til Grønland, at detailpriserne

ekskl. moms er højere i Grønland end i Danmark.

EF-Kommissionen foreslår, at landbrugspriserne stiger 9 pct. i gennemsnit. Prisstigningerne finder gradvis sted fra 1. april til slutningen af 1982.

For de danske forbrugere betyder Kommissionens forslag en stigning på 2,9 pct. i udgiften til fødevarer eller 0,3 pct. for hver procent, landbrugspriserne stiger.

Spm. nr. 105

Til *ministeren for Grønland* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, om det grønlandske hjemmestyre kan forbyde indførsel af sundhedsfarlige og miljøskadelige produkter i videre omfang end angivet i Romtraktatens art. 36, såfremt EF-Kommissionen og EF-Domstolen måtte have fastslået, at de pågældende varer er frit omsættelige i hele fællesskabet, jfr. Cassis de Dijon-dommen og efterfølgende domme?«

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Indledningsvis bemærkes, at områderne sundhed og miljø endnu ikke er overgået til Grønlands Hjemmestyre.

Dernæst kan det oplyses, at Romtraktatens art. 36 åbner mulighed for, at et medlemsland i visse tilfælde kan forbyde indførsel af varer fra andre medlemslande. Spørgsmålet om, hvorvidt indførsel af sundhedsfarlige og miljøskadelige produkter fra EF kan forbydes, må derfor afgøres på grundlag af denne bestemmelse. Det tilkommer i sidste instans EF-Domstolen at afgøre, om et importforbud i medfør af art. 36 kan anses for traktatmedholdeligt. Der er imidlertid ikke mulighed for, at et medlemsland kan udstede indførselsforbud af de ovennævnte grunde i videre omfang end angivet i art. 36, således som denne bestemmelse måtte blive fortolket af EF-Domstolen i en konkret sag.

I spørgsmålet henvises til bl. a. »Cassis de Dijon«-dommen. Denne dom vedrører imidlertid traktatens art. 30 om kvantitative indførselsrestriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning og giver ikke mulighed for umiddelbart at drage konklusioner vedrø-

[Ministeren for Grønland]

rende art. 36 som hjemmel for indførselsforbud.

Spm. nr. 106

Til *ministeren for Grønland* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren give en detaljeret oversigt over samtlige danske indbetalinger til EFs budgetter hidrørende fra grønlandsk forbrug, grønlandsk import, sukkerafgift, stålafgift, merværdigrundlag m.v.?«

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

EFs budget finansieres af medlemslandenes indbetaling af told, landbrugsimportafgifter samt op til 1 pct. af det fælles momsbergningsgrundlag.

Indbetalingerne til EFs budget fra Danmark fordelte sig i 1980 som følger:

Told	1.041,6 mill. kr.
Landbrugsimportafgifter ..	212,8 mill. kr.
Moms	1.519,2 mill. kr.
	<u>2.773,6 mill. kr.</u>

Endelige tal for 1981 foreligger endnu ikke.

Den del af toldindbetalingerne, der hidrørte fra Grønland, er opgjort til 4,2 mill. kr. svarende til 0,4 pct. af de samlede danske toldindbetalinger.

For så vidt angår størrelsen af landbrugsimportafgifterne, der hidrørte fra Grønland, er dette beløb ikke særskilt beregnet. Det skønnes imidlertid at være af meget lille størrelsesorden.

Grønland er ikke omfattet af EFs direktiv om merværdiafgift. Omsætningen i Grønland indgår derfor ikke i det danske momsbergningsgrundlag.

Der indbetales hverken sukker- eller stålafgift fra Grønland til EFs budget.

Spm. nr. 107

Til *ministeren for Grønland* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, med hvilket beløb Danmarks samlede bidrag til EFs budgetter

vil blive reduceret, såfremt Grønland måtte melde sig ud af EF?«

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Det kan ikke antages, at EFs budget vil blive reduceret i nævneværdig grad i tilfælde af, at Grønland melder sig ud af EF. Størsteparten af udbetalinger fra EF til Grønland hidrører fra regionalfondens og socialfondens. Der er ikke grundlag for at forvente en reduktion af disses totale bevillingsramme i tilfælde af Grønlands udtræden af EF.

Danmarks indbetaling til EFs budget vil i denne situation derfor umiddelbart blive reduceret med ca. 4,2 mill. kr. (1980-tal) svarende til den del af Danmarks indbetaling, der hidrører fra Grønland, jfr. svaret på spørgsmål 106. Finansieringen af en eventuel manko på EFs budget svarende til faldet i toldindtægter på 4,2 mill. kr. vil blive fordelt mellem samtlige medlemslande. Danmarks andel heraf vil være ca. 2 pct.

Spm. nr. 108

Til *industriministeren* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren give en oversigt over priser på de forskellige stålprodukter i EF og på verdensmarkedet samt oplyse, hvilke prisstigninger EF har anmodet EFTA-lande, Spanien etc. om at gennemføre for forskellige produkter?«

Besvarelse (4/2 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Der foreligger ingen oversigter over priserne på verdensmarkedet i form af officielle noteringer.

Traktaten om oprettelse af det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF-traktaten) indeholder i kap. V, art 60-64, bestemmelser om stålproducenternes prisfastsættelse og om konkurrencepolitik. Priserne i EF fastsættes af de enkelte værker og offentliggøres i samlede officielle prislister fra EF-Kommissionen. Grundlaget for værkernes prisfastsættelse er et samarbejde i stålproducenternes organisation Eurofer, og den senest stedfundne

[Industriministeren]

prisfastsættelse er sket med EF-Kommissionens anbefaling.

For stålvarer, der indføres til EF fra EFTA-landene – Sverige, Norge, Finland, Schweiz, Østrig og Portugal – gælder i henhold til overenskomst mellem EF og EFTA de samme regler for prisfastsættelse og konkurrencepolitik, men der er i forbindelse med de af EF som følge af stålkrisen foretagne indgreb i stålhandelen og -produktionen årligt siden 1977/78 indgået brevvekslinger mellem EF og de enkelte EFTA-lande, hvori det bl.a. tillades, at stålprodukter fra disse lande kan være 4 pct. billigere end EFs værkspriser. De pågældende lande vil endvidere sørge for, at størrelsen af eksporten til EF vil være af det traditionelle omfang. Siden produktionskvoteringens indførelse i EF nedskæres dette omfang svarende til den stedfundne reduktion af produktionen i EF.

Indførselen til EF fra øvrige lande, f.eks. de østeuropæiske lande (med undtagelse af DDR og USSR), Japan, Spanien, Sydkorea, Sydafrika og Australien, er fastlagt i principielt tilsvarende brevvekslinger som med EFTA-landene. Det er yderligere med de østeuropæiske lande aftalt, at disse må sørge for, at udførselen til EF ikke overstiger visse fastsatte mængder.

For importen fra alle de ovennævnte lande gælder, at hvis der finder import sted til priser, der ligger væsentligt under det prisniveau, der gælder i EF, kan sådan import i henhold til de trufne aftaler underkastes en undersøgelse i fællesskab med det eksportende land med henblik på at bringe denne prispolitik til ophør. Lykkes det alligevel ikke at få det forudsatte prisniveau respekteret, har EF-Kommissionen adgang til over for disse lande – bortset fra EFTA-landene – at pålægge en anti-dumpingtold, der fastsættes som forskellen mellem importprisen og en pris – såkaldt EF-effektivpris eller tærskelpris – der af EF-Kommissionen er fastsat på grundlag af effektive producenters fremstillingspris hos værker af moderne standard uden for EF (først og fremmest Japan).

I kraft af det prisfastsættelsessystem, der er indeholdt i EKSF-traktaten, og som er tiltrådt af EFTA-landene, tilstræbes det, at priserne inden for begge områder er på samme højde. Ved de med de øvrige ståleksportlande trufne arrangementer – derunder Spa-

nien – er prisniveauet for handelen med disse lande søgt fastlagt.

Markedsudviklingen for stålvarer i EF har imidlertid særlig i efteråret 1980 og i de første måneder af 1981 været karakteriseret ved værkernes manglende overholdelse af offentliggjorte priser, idet salg i vidt omfang er sket til lavere priser, som medførte, at værkernes produktion var tabgivende. For at råde bod herpå har en udstrakt national statssubventionering været gennemført, og Kommissionens bestræbelser for at begrænse og inden for en kort årrække helt at udelukke statssubventionering af stålindustrien og genindføre normale markedsforhold har ført til en række indgreb. Foruden fastsættelse af regler og forbud mod subventionering er produktionen af stålvarer blevet nedskåret ved kvotering hos de enkelte værker i overensstemmelse med traktatens regler herom, og man har skærpet kontrollen med, at såvel værker som stålhandlende overholder prisbestemmelserne og ikke foretager salg til priser, der er lavere end de offentliggjorte prislister.

Den ovenfor omtalte markedsudvikling i 1980 og 1981 medførte, at priserne i EF var lavere end i omverdenen, og det er denne udvikling, EF-Kommissionen ved sine indgreb har søgt at råde bod på. Som det fremgår, foreligger der ingen anmodninger fra EF til EFTA-lande, Spanien etc. om at gennemføre prisstigninger, men alene om at medvirke til overholdelsen af den tilstræbte prisdisciplin.

Spm. nr. 109

Til udenrigsministeren (25/1 82) af:

Preben Lange (Grøn.):

»Vil ministeren give en komplet fortegnelse over samtlige EF-direktiver, forordninger og andre EF-regler, som gælder for Grønland den 1. januar 1982, samt en fortegnelse over EF-regler, som ikke gælder for Grønland, men for Danmark?«

Besvarelse (5/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

I medfør af Romtraktatens art. 227 er det udgangspunktet, at hele fællesskabsretten gælder for Grønland som for Danmark og de øvrige medlemsstater. Der henvises til De

[Udenrigsministeren]

europæiske Fællesskabers Tidende, hvor institutionernes retsakter offentliggøres, og til det foreliggende Register over gældende fællesskabsret (1980), som indeholder en oversigt fordelt på emner.

Udenrigsministeriet har i vedlagte notat af 3. september 1981, der tidligere er tilgået folketingets markedsudvalg, givet en oversigt over retsakter, der indeholder undtagelser eller særbestemmelser for Grønland.

Til oversigten kan føjes meddelelse fra Kommissionen af 21.12.1978 vedrørende støtteordninger med regionalt sigte, EFT C 31/9 af 3.2.1979. Meddelelsen vedrører samordningsprincipper for nationale støtteordninger med regional målsætning, herunder maksimumsgrænser m.h.t. støttens omfang. Det er præciseret, at der ikke for Grønlands vedkommende er fastsat nogen maksimumsgrænse.

Herudover kan nævnes, at Rådet den 3. december 1981 har truffet afgørelse om indgåelse af konventionen om beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder. Det er i afgørelsen bestemt, at konventionen ikke skal finde anvendelse for Grønland.

Bilag

DEPARTEMENTET FOR UDENRIGSØKONOMI

Den 3. september 1981.

Notat

Fortegnelse over EF-retsakter, der indeholder undtagelser eller andre særregler for Grønland

Nedenfor følger fortegnelse over EF-retsakter, der enten indeholder undtagelser for Grønland eller bestemmelser, som i særlig grad vedrører Grønland. Der tages forbehold med hensyn til listens fuldstændighed:

I. Retsakter, der indeholder undtagelser for så vidt angår Grønland:

1. Fælles markedsordning for fiskerivarer

Rådets forordning (EØF) 100/76 af 19. januar 1976 – EFT L 20/1 af 28. januar 1976. Det antages med hjemmel i art. 2 i protokol nr. 4 til akten vedrørende tiltrædelsesvilkårene i forbindelse med Danmarks tiltrædelse til EF, at den fælles markedsordning

for fisk (herunder prisfastsættelsesordningen) ikke gælder for Grønland.

2. Momsdirektiv

Rådsdirektiv 77/338 af 17. maj 1977, EFT L 145/1 af 13. juni 1977. Direktivet gælder ikke for Grønland, jfr. direktivets art. 3, stk. 2.

3. Tobaksafgiftsdirektiv

Rådsdirektiv 77/805/EØF af 19. december 1977, EFT L 338/22 af 28. december 1977. Direktivet gælder ikke for Grønland, jfr. direktivets art. 4.

4. Tobaksdirektiv

Rådsdirektiv 79/32/EØF af 18. december 1978, EFT L 10/8 af 16. januar 1979. Direktivet gælder ikke for Grønland, jfr. direktivets art. 9, stk. 2.

5. Mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler

Rådets direktiv 79/112/EØF af 18. december 1978, EFT L 33/1 af 8. februar 1979. Direktivet gælder ikke for Grønland, jfr. direktivets art. 25.

6. Beskyttelse af vilde fugle

Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979, EFT L 103/1 af 25. april 1979. Direktivet gælder ikke for Grønland, jfr. direktivets art. 1, stk. 3.

7. Samordning af fremgangsmåden ved offentlige indkøb

Rådets direktiv 80/767/EØF af 22. juli 1970, EFT L 215/1 af 18. august 1981, der supplerer direktiv 77/62, repræsenterer den internationale EF-opfølgning af MTN-koden om statslige indkøb. Blandt de indkøbende myndigheder, der er forpligtet under koden, er KGH og GTO samt to andre institutioner. I bilag 1 præciseres det dog, at KGH er undtaget med hensyn til sine videresalgsfunktioner.

8. Sommertid

Rådets direktiv 80/737/EØF af 22. juli 1980, EFT L 205/17 af 7. august 1980. Grønland er undtaget, jfr. direktivets art. 3.

9. Beskyttelse af arbejdstagere i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens

Rådets direktiv 80/987/EØF af 20. oktober 1980, EFT L 283/23 af 28. oktober 1980. Direktivet finder ikke anvendelse i Grøn-

[Udenrigsministeren]

land, fordi arbejdsmarkedet i Grønland afviger fra arbejdsmarkedet i de øvrige områder af Fællesskabet som følge af den geografiske beliggenhed og de nuværende erhvervsmæssige strukturer, jfr. direktivets art. 1, stk. 3.

II. Retsakter, der indeholder bestemmelser, der specielt vedrører Grønland:

1. Tiltrædelsesakten

Akten vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaten, EFT L særudgave af 27. marts 1972. Retten til at begrænse udøvelsen af fiskeri inden for en grænse på 6 sømil fra en kystmedlemsstats basislinjer i henhold til tiltrædelsesaktens art. 100 er for Grønland udvidet til 12 sømil i henhold til samme traktats art. 101. Protokol nr. 4 om Grønland til tiltrædelsesakten bemyndiger i art. 1 Danmark til at opreholde nationale bestemmelser, efter hvilke der kræves 6 måneders bopæl i Grønland for at opnå tilladelse til at udøve visse former for erhvervs virksomhed i dette område.

2. Foranstaltninger, hvortil Den europæiske Socialfond yder tilskud efter en forhøjet interventionssats

Rådets forordning 2895/77 af 20. december 1977, EFT L 337/7 af 27. december 1977. Rådsforordningen fastsætter, at der ydes tilskud fra Den europæiske Socialfond efter forhøjet interventionssats for foranstaltninger på Grønland, jfr. forordningens art. 1.

3. Reformen af Den europæiske Socialfond

Rådets afgørelse 77/801/EØF af 20. december 1977, EFT L 337/8 af 27. december 1977, om ændring af afgørelse 71/66/EØF. Rådsafgørelsen fastsætter størrelsen af tilskud fra Socialfonden i områder med særlig alvorlig og langvarig beskæftigelsesuligevægt. Grønland er omfattet af denne afgørelse.

4. Midlertidig fællesforanstaltning til omlægning af kystfiskeriet

Rådets forordning (EØF) nr. 1852/78 af 25. juli 1978, EFT L 211/30 af 1. august 1978, jfr. art. 6, stk. 3, hvorefter det maksimale tilskud til finansiering af projekter til udvikling af kystfiskeri og vandbrug for Grønland fastsættes til 50 pct. mod normalt 25 pct.

5. Oprettelse af en europæisk fond for regionaludvikling

Rådets forordning (EØF) 214/79 af 6. februar 1979, EFT L 35/1 af 9. februar 1979: Ajourført udgave af teksten til Rådets forordning (EØF) 724/75 af 18. marts 1975, EFT L 73/1 af 21. marts 1975. indeholder ingen udtrykkelig særbestemmelse vedrørende Grønland. Imidlertid sker der ved fordelingen af fondens midler en begunstigelse af Grønland.

6. Fællesskabsstøtte til et projekt angående kulbrinteefterforskningen i Grønland

Rådets forordning (EØF) nr. 1038/79 af 24. maj 1979, EFT L 132/1 af 30. maj 1979. Forordningen indeholder bevilling af et tilskud på indtil 3.450.000 europæiske regningsenheder til et kulbrinteefterforskningsprojekt i Grønland.

7. Udvikling af fåreholdet i Grønland

Rådets forordning nr. 1821/80 af 24 juni 1980, EFT L 180/9 af 14. juli 1980. Forordningen indeholder regler for støtte til fåreavl i visse områder af Grønland.

8. Fastlæggelse af tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeressourcerne

Rådets forordning (EØF) nr. 2527/80 af 30. september 1980, EFT L 258/1 af 1. oktober 1980. Forordningen fastsætter i art. 13, stk. 1, regler for forbud mod fiskeri af rødfisk i grønlandske farvande.

9. EFs indgåelse af NAFO-konventionen

Rådets forordning (EØF) nr. 654/81 af 10. marts 1981, EFT L 69/1 af 14. marts 1981, jfr. art. 1. Forordningen indeholder i bilag 1 en afgrænsning af de statistiske underområder i farvandene mellem Grønlands vestkyst og Canadas kyst.

10. Fiskeriaftalen med Norge

Rådets forordning (EØF) nr. 2229/81 af 27. juli 1981, EFT L 218/6 af 4. august 1981. Bilag 1 til forordningen indeholder de norske kvoter i grønlandske farvande.

11. Kvotetildeling

Rådets resolution af 3. november 1976 om visse aspekter udadtil ved oprettelsen af en fiskerizone på 200 sømil delvis offentliggjort i EFT C 105/1 af 7. maj 1981 (Haag-præferencer) fastlægger principper for tildeling af kvoter til medlemsstaterne. Der skal efter disse principper vises ganske specielt hensyn til det særlige behov i regioner, herunder

[Udenrigsministeren]

Grønland, hvor den lokale befolkning er udtalt afhængig af fiskeriet og den dertil knyttede industri. Kommissionens forslag om kvoter baserer sig på disse principper.

Spm. nr. 110

Til *ministeren for Grønland* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, hvilke mulige konsekvenser EF-Kommissionens direktiv af 25. juni 1980 om gennemskueligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige virksomheder har for KGH (Den kongelige grønlandske Handel)?«

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Uanset om KGH er omfattet eller ikke omfattet af direktivet, vil gennemskueligheden, som direktivet omhandler, være til stede i kraft af de årlige danske finanslove.

Det tilføjes, at offentlig virksomhed inden for post- og transportsektoren er undtaget fra direktivets bestemmelser.

Spm. nr. 111

Til *industriministeren* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, om det eksisterende forslag om en europæisk statut for aktieselskaber automatisk giver sådanne selskaber adgang til det grønlandske marked?«

Besvarelse (2/2 82):

Industriministeren (Erling Jensen):

Forslaget til forordning om en statut for europæiske aktieselskaber beskæftiger sig kun med de selskabsretlige forhold (stiftelsen, struktur, forretningsgang og likvidation), således at disse retsregler fastlægges i statuten for europæiske aktieselskaber, der indeholder et fuldstændigt selskabsretligt normsystem.

Ifølge forslaget art. 7, stk. 2, skal forhold, der ikke er omfattet af statuten, f. eks. næringsretlige forhold, afgøres i overensstemmelse med den i det enkelte tilfælde anvendelige nationale ret i medlemsstaterne.

Et europæisk aktieselskab vil således få samme rettigheder, men heller ikke bedre rettigheder end f. eks. et dansk eller filialen af et tysk aktieselskab. Det skal således bl. a. respektere tiltrædelsesaktens protokol nr. 4 om Grønland, hvorefter Danmark er bemyndiget til at opretholde bestemmelser, efter hvilke der kræves seks måneders forudgående bopæl i Grønland for at opnå tilladelse til at udøve visse former for erhvervsvirksomhed i dette område. Ifølge § 4 i næringsloven, således som den er sat i kraft for Grønland, er det en betingelse for, at her i landet registrerede selskaber kan få næringsbrev, at direktørerne og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne har fast bopæl i Grønland og har haft det i de sidste 6 måneder.

Arbejdet med forslaget til forordningen blev påbegyndt 1970 og forventes yderligere at ville strække sig over en længere årrække.

Spm. nr. 112

Til *udenrigsministeren* (26/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, om EF-Kommissionens meddelelse til Ministerrådet af 27. marts 1980 om overensstemmelse mellem skattesystemerne vil få virkninger for Grønland ved vedtagelse?«

Besvarelse (5/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

EF's retsakter, der er bindende for medlemsstaterne, vedtages af Ministerrådet efter forslag fra Kommissionen.

Kommissionens rapport af 26. marts 1980 om mulighederne for en større indbyrdes overensstemmelse inden for skatte- og afgiftssystemerne i EF er ikke et forslag fra Kommissionen og er således ikke forelagt Ministerrådet med henblik på vedtagelse.

Rapporten gør status over den hidtidige harmonisering på skatte- og afgiftsområdet og opregner de foranstaltninger, som Kommissionen mener burde gennemføres i de kommende år for så vidt angår indirekte afgifter og selskabsskat.

Direktiver om indirekte afgifter, som hidtil er vedtaget af Ministerrådet, indeholder i øvrigt som hovedregel undtagelsesbestemmelser for Grønland.

[Udenrigsministeren]

Hvad angår selskabsbeskatning, har Kommissionen ikke fremlagt noget forslag for Rådet efter fremkomsten af rapporten.

Spm. nr. 113

Til *udenrigsministeren* (25/1 82) af:

Preben Lange (Grøn.):

»Vil ministeren oplyse, om Rom-traktatens art. 95 betyder, at Grønland ikke er i stand til at fastsætte forskellige afgifter for varer, der produceres i Grønland, i forhold til varer, som indføres fra andre medlemslande?«

Besvarelse (5/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan bekræfte, at Grønland i henhold til Rom-traktatens artikel 95 ikke kan benytte afgiftspolitik til at gennemføre forskelsbehandling af varer, der produceres i Grønland, og varer, der produceres i andre medlemslande.

Da hovedparten af de til Grønland importerede varer ikke konkurrerer med grønlandsk produktion, betyder dette imidlertid ikke meget i praksis. Art. 95 udelukker således ikke, at der som led i et generelt afgiftssystem opkræves afgifter for varer, som ikke produceres i Grønland, men som importeres dertil.

Spm. nr. 114

Til *udenrigsministeren* (25/1 82) af:

Preben Lange (Grøn.):

»Vil ministeren give en komplet fortegnelse over områder, hvor EF-organer har den eksterne forhandlingskompetence for medlemslandene?«

Besvarelse (5/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

I henhold til fællesskabsretten har Fællesskabet eksternt forhandlingskompetence, dvs. kompetence til at indgå aftaler med tredjelande på alle områder, hvor Fællesskabet kan vedtage interne retsfor skrifter.

I nogle tilfælde fremgår det af traktaterne, at Fællesskabets eksterne kompetence er enekompetence, dvs. at medlemsstaterne ikke har kompetence på det pågældende område.

Dette gælder f.eks. det handelspolitiske område.

I andre tilfælde har Fællesskabet enekompetence til at indgå en international aftale, fordi denne berører allerede vedtagne interne fællesskabsforskrifter. Dette gælder f.eks. det landbrugspolitiske område.

I de tilfælde, hvor Fællesskabet ikke har fastsat interne retsfor skrifter, kan medlemsstaterne indgå aftaler med tredjelande. For så vidt angår fiskeripolitikens område gælder dog det særlige, at medlemsstaterne har besluttet, at aftaler med tredjelande skal indgås af Fællesskabet, selv om den interne fiskeripolitik endnu ikke er vedtaget. Dette blev besluttet i forbindelse med fiskeriterritoriernes udvidelse til 200 sømil pr. 1. januar 1977.

Det følger af det ovenfor anførte, at der i hvert enkelt tilfælde må tages stilling til, om Fællesskabet har eksternt forhandlingskompetence, og om denne i givet fald skal udnyttes.

Spm. nr. 117

Til *indenrigsministeren* (27/1 82) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Finder ministeren det i overensstemmelse med den kommunale styrelseslov og normalstyrelsesvedtægten, at Lyngby-Tårnbæk kommunalbestyrelse på kommunalbestyrelsesmøde den 25. januar 1982 har vedtaget en omfattende ændring af de personalemæssige og arbejdsmæssige forhold i kommunens biblioteksvæsen, uden at disse ændringer har været forelagt det stående udvalg og på trods af, at fem af kommunalbestyrelsens medlemmer stemte for et forslag om, at sagen skulle forelægges for biblioteksudvalget til drøftelse og udtalelse, før kommunalbestyrelsen tog endelig stilling?«

Begrundelse

I 1980 igangsatte Lyngby-Tårnbæk kommune en rationaliseringsundersøgelse af kommunens biblioteksvæsen. Rationaliseringsfirmaet har nu afgivet sine forslag, og kommunaldirektøren har udarbejdet en redegørelse for forløbet af undersøgelsen og et forslag om en ny organisation for biblioteket, der bl.a. medfører en lang række administrative og organisationsmæssige ændringer og en

[Ingerlise Koefoed]

personalereduktion i løbet af det kommende halvandet år på mellem 22 og 29 personår.

Kommunaldirektørens forslag har været forelagt kommunens økonomiudvalg og er derefter med enkelte ændringer videresendt til kommunalbestyrelsen til endelig beslutningstagen. I økonomiudvalget foreslog to medlemmer, at forslaget skulle sendes til biblioteksudvalget til drøftelse og udtalelse, inden der blev truffet beslutning i økonomiudvalget, men et flertal af udvalget afviste dette forslag. På kommunalbestyrelsesmødet afviste kommunalbestyrelsen ligeledes at sende forslaget til drøftelse i biblioteksudvalget inden endelig beslutningstagen.

Forslaget betyder som omtalt en dybtgående ændring af Lyngby-Tårnbæk kommunes biblioteker. Det berører både personale og publikum stærkt, og det vil medføre en betydelig serviceforringelse. Det er vedtaget, uden at det udvalg, der har biblioteksvæsenet som ansvarsområde, har haft mulighed for realdrøftelse af det.

Det skal bemærkes, at spørgsmålet ikke blot drejer sig om biblioteksvæsenet, men er af betydning for arbejdet i samtlige stående udvalg i kommunen. Borgmesteren oplyste nemlig på mødet den 25. januar, at alle rationaliseringssager alene behandles af økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen og altså ikke af de stående udvalg, som sagerne angår.

Besvarelse (5/2 82):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Som det vil være spørgeren bekendt, er det de tilsynsråd, der er nedsat for hver amtsrådsreds, der fører tilsyn med kommunerne. Indenrigsministeriet har derfor sendt en kopi af spørgsmålet til tilsynsrådet for Københavns amt, idet man har henledt tilsynsrådets opmærksomhed på de forhold, der er omtalt i spørgsmålet.

Man har anmodet tilsynsrådet om at ville orientere indenrigsministeriet om, hvad der videre passerer i sagen. Indenrigsministeriet vil senere vende tilbage til sagen over for spørgeren.

Spm. nr. 119

Til *arbejdsministeren (27/1 82)* af:

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

»Finder ministeren det rimeligt, at en aktion som den, der for tiden finder sted i Frihavnen, kan hindre en dansk eksportvirksomhed i at opfylde sine leveringsforpligtelser og påføre den pågældende virksomhed store tab, og kan ministeren i givet fald tænke sig muligheder for at gribe ind?«

Begrundelse

Det forekommer helt urimeligt, at en dansk eksportvirksomhed, der netop har sikret sig store eksportordrer til bl. a. Korea, hvilket har muliggjort nye arbejdspladser, kan risikere at miste store eksportindtægter på grund af en overenskomststridig konflikt, der ikke engang er rettet direkte mod det pågældende firma.

Besvarelse (3/2 82):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Det arbejdsretlige system her i landet er udformet således, at brud på de gældende overenskomster kan indbringes for arbejdsretten.

Arbejdsnedlæggelserne i Københavns Frihavn er da også blevet indbragt for arbejdsretten, hvor de pågældende havnearbejdere den 14., den 21. og den 28. januar 1982 er blevet pålagt at normalisere arbejdet. Der er i den forbindelse endvidere blevet pålagt de pågældende en bod for arbejdsnedlæggelserne.

De arbejdsretlige regler for behandling af sådanne situationer har med andre ord været fulgt i den aktuelle sag, og jeg har ingen kompetence til at gribe ind i disse.

Spm. nr. 124

Til *ministeren for offentlige arbejder (27/1 82)* af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Vil ministeren tage initiativ til at ophæve bekendtgørelse og cirkulære af 28. september 1981 om bade- og bådebroer med henblik på at gennemføre en mindre bureaukratisk, decentral administration i stedet for?«

Begrundelse

Adskillige både- og bådebroer langs Danmarks kyster er ulovlige. Formentlig drejer det sig om flere tusinde borgere, der – i alt

[Svend Erik Hovmand]

fald teoretisk – vil kunne anklages efter straffelovens § 295, hvor strafammen er indtil 3 måneders fængsel. Baggrunden virker nærmest grotesk, således som den f. eks. er beskrevet i Berlingske Tidende 27. januar. Og en nøje gennemgang af bekendtgørelsen – og ikke mindst cirkulæret – som uden offentlig information er trådt i kraft 1. januar i år, efterlader indtrykket af helt overdimensionerede bureaukratiske foranstaltninger over for den, der opsætter selv den mindste lille badebro ved stranden.

I forbindelse med besvarelsen vil det være af interesse at få undersøgt, hvilke administrative konsekvenser reglerne må forventes at indebære, hvis sagsbehandlingen skal holdes inden for forsvarlige tidsrammer – samt om cirkulæret og bekendtgørelsen opfylder regeringens tidligere givne tilsagn over for amter og kommuner om ikke at gennemføre nye udgiftskrævende cirkulærer og bekendtgørelser.

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Faste anlæg og indretninger på søterritoriet må kun anbringes efter indhentet statslig tilladelse. Dette følger af statens højhedsret over søterritoriet og gælder også bade- og badebroer. Efterhånden som flere sager om småbroer fremkom, besluttede ministeriet i 1959 generelt at fastslå, at tilladelse ikke skulle indhentes, hvis det drejede sig om små broer for en enkelt ejendom på indtil 1,5 m's vanddybde. Denne praksis var ikke holdbar, efter at folketinget havde gennemført lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning, idet bestemmelsen i dennes § 46, stk. 1, forstås således, at det er forbudt at anbringe bade- og badebroer, selv om disse kun berører strandbred eller kyststrækning ved kystlinjen (landfæste). Det er en selvfølge, at ministeriet for offentlige arbejder er forpligtet til at administrere statens højhedsret i overensstemmelse med de tilkendegivelser, som lovgivningen til enhver tid giver. Da det efter naturfredningslovens ikrafttræden blev forbudt uden tilladelse af anbringe en bro landfæste på egen ejendom, måtte man nødvendigvis også kræve en individuel tilladelse til anbringelse af en lille bro på søterritoriet, hvor den enkelte slet ingen dispositionsret har.

Det står ministeriet ganske klart, at der er anbragt utallige små bade- og badebroer uden tilladelse på søterritoriet, hvilket ikke er noget nyt, og man har anset det for spild af arbejdskraft at tage dette spørgsmål op på generelt plan. Imidlertid tager ministeriet konkret sager om eksisterende broer op, hyppigst foranlediget af fredningsinteresser eller af private klagere, herunder naboer. Ministeriets rolle som mægler kan være tidkrævende.

Efter at amtsråd og hovedstadsråd var blevet regional fredningsmyndighed, fandt ministeriet det naturligt at lade disse bestride ministeriets kompetence for små bade- og badebroer, da det almene hensyn, der typisk taler imod, at tilladelse gives, er af fredningsmæssig – landskabsæstetisk – karakter, ligesom konflikter med naboer eller andre klagere i muligt omfang ikke bør forebringes ministeriet. Forhandling herom blev derfor optaget med Amtsrådsforeningen og Hovedstadsrådet, der erklærede sig villige til at medvirke til denne decentralisering, som herefter blev fastslået ved bekendtgørelse nr. 489 af 28. september 1981. Det tilhørende cirkulære tjener til i videst muligt omfang at undgå høringer af andre myndigheder og at give amtsrådene og Hovedstadsrådet anvisning på en rent standardmæssig behandling.

Da en ophævelse af såvel bekendtgørelse som cirkulære vil betyde en mere bureaukratisk og helt central administration af disse sager, vil jeg følgelig ikke tage initiativ til ophævelse af disse regler.

Jeg skal i anledning af spørgsmålet ikke undlade at nævne en skrivelse af 6. december 1973 fra folketingets ombudsmand. En person, hvis interesse i sagen var uoplyst, havde klaget over, at der på søterritoriet uden tilladelse var anbragt 2 rækker pæle med gran- og fyrretræer imellem. Ministeriet anså sagen for at være af meget ringe betydning, men ombudsmanden påtalte, at ministeriet ikke på et tidligere tidspunkt (end ca. 7 måneder efter) havde meddelt klageren, at der ikke forelå tilladelse, hvorpå sagen beroede, og hvornår afgørelse kunne forventes truffet. Ministeriet rejste i den anledning over for statsministeriet spørgsmål om det rimelige i, at sager af så ringe betydning skulle behandles efter så bureaukratiske regler, blot fordi en tilfældig privatperson fandt anledning til

[Ministeren for offentlige arbejder]

at klage. Spørgsmålet gik videre til justitsministeriet.

Spm. nr. 125

Til *undervisningsministeren* (27/1 82) af:

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

»Vil ministeren, indtil der er gennemført en lov om gældssanering, opfordre regeringen til at pålægge Hypotekbanken, at den følger de tidligere retningslinier med hensyn til inddrivelse af studiegæld?«

Begrundelse

Mange nyuddannede kommer i klemme mellem en stor studiegæld og den situation at være arbejdsløs. Hidtil har det været muligt at få udsat tilbagebetalingen af studiegælden, hvis man var arbejdsløs, men den situation er nu ændret, fordi Hypotekbanken har strammet kravene. Da arbejdsløsheden og dermed de nyuddannedes problem ikke er blevet mindre, opfordres regeringen hermed til at sørge for, at den tidligere praksis genindføres.

Besvarelse (2/2 82):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der særligt sigtes til de tilfælde, hvor nyuddannede har vanskeligt ved at afvikle studiegælden på grund af arbejdsløshed, og at spørgeren har den opfattelse, at der ikke længere bevilges udsættelse med afviklingen i sådanne situationer.

Hertil kan jeg oplyse, at Statens Uddannelsesstøtte som hidtil kan give udsættelse med afviklingen af studiegæld i tilfælde af arbejdsløshed, sygdom m.v., og at pengeinstitutterne sædvanligvis følger Uddannelsesstøttens henstillinger herom.

Udsættelse forudsætter imidlertid, at den pågældende henvender sig til Uddannelsesstøtten og dokumenterer grunden til betalingsvanskelighederne.

Hvis Uddannelsesstøtten på statskassens vegne har været nødt til at indfri studielånet i pengeinstituttet, fordi pengeinstituttet ikke længere ønsker at give udsættelse med afviklingen, overgives sagen i henhold til § 12, stk. 2, i loven om Statens Uddannelsesstøtte til Hypotekbanken. Jeg har fået oplyst fra ban-

ken, at hvis det fremgår af de oplysninger, som banken modtager fra Uddannelsesstøtten ved sagens oversendelse, at den pågældende er arbejdsløs m.v., vil der blive taget hensyn hertil, og lånet vil ikke blive sendt til inkasso.

På denne baggrund finder jeg ikke anledning til at tage sagen op.

Spm. nr. 126

Til *undervisningsministeren* (27/1 82) af:

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

»Har ministeren planer om at ændre reglerne, så uddannelsessøgende har mulighed for at klare sig i sommerferien ved eventuelt at kunne få bistandshjælp?«

Begrundelse

Uddannelsesstøtten er efterhånden så meget forringet, at det er umuligt at få den til at dække over en 12 måneders periode. De uddannelsessøgende har gennem flere år stillet krav om at få bistandshjælp i sommerferien. I nogle tilfælde er dette lykkedes, men nu er reglerne blevet skærpet, så det gøres umuligt at yde bistandshjælp til studerende.

Besvarelse (2/2 82):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Som det fremgår af statsministerens redegørelse ved folketingets åbning, agter regeringen i denne samling at fremsætte lovforslag om forbedring af uddannelsesstøtten ved en etapevis indførelse af statslån til erstatning af de statsgaranterede lån.

Vedtages denne lov, vil de uddannelsessøgendes økonomiske vilkår blive forbedret fra lovens ikrafttræden. I hvilken udstrækning forbedringen vil give de uddannelsessøgende mulighed for at klare sig i sommerferien, kan jeg ikke bedømme, hertil er de uddannelsessøgendes behov for forskellige. Men uden tvivl vil der beklageligt nok være adskillige, som ikke kan få dækket deres rimelige behov af uddannelsesstøtten.

Med hensyn til mulighederne for at opnå bistandshjælp i sommerferien bemærkes, at justitsministeriet i et svar til folketingets uddannelsesudvalg den 7. september 1979 har udtalt, at der ikke i bistandsloven er noget til hinder for, at de uddannelsessøgende oppe-

[Undervisningsministeren]

bærer kontanthjælp, når de sædvanlige betingelser herfor er opfyldt, herunder at Statens Uddannelsesstøtte ikke kan antages at dække de uddannelsessøgendes forsørgelse på helårsbasis.

Denne udtalelse fra justitsministeriets lovkontor er afgivet efter vedtagelsen af lov nr. 218 af 23. maj 1979 om Statens Uddannelsesstøtte, i hvis bemærkninger bl. a. er anført, at med lovforslagets gennemførelse ophæves den tidligere adgang for uddannelsessøgende til at få kontanthjælp i sommerferieperioden i henhold til bistandsloven.

Spm. nr. 127

Til *undervisningsministeren* (27/1 82) af:

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

»Agter ministeren at udvide antallet af EFG-pladser med 10.000 i 1982?«

Begrundelse

Beslutningsforslaget om ungdomsuddannelserne, B 83, 1979-80, tager sigte på, at alle unge skal have en uddannelse. Der er kommet udtalelser fra ministeren, hvor hun giver udtryk for, at der ikke vil blive bygget flere gymnasier. Skal de unge, der står uden uddannelse, ind i uddannelsessystemet, må det derfor være nødvendigt at oprette flere pladser inden for EFG.

En oprettelse af flere EFG-pladser, især set i sammenhæng med SFs forslag om genindførelse af løn på basisåret, vil betyde, at mange af de unge, der i dag ikke tør gå ind i en uddannelse, vil få mulighed herfor. Hvis SFs forslag om sikring af praktikpladser vedtages, vil problemet, som kunne opstå ved flere EFG-pladser, være løst.

Besvarelse (4/2 82):

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Arbejdsministeren har den 4. februar 1982 i folketinget fremlagt en skriftlig redegørelse om ungdomsarbejdsløsheden og initiativet til bekæmpelse heraf.

I denne redegørelse peges der blandt meget andet på mulighederne for en udbygning af erhvervsuddannelserne, herunder naturligt også EFG-uddannelserne.

I forbindelse med den drøftelse, der skal finde sted i folketinget på baggrund af rede-

gørelsen, vil der blive god lejlighed til at drøfte bl. a. en udvidelse af kapaciteten på erhvervsuddannelserne.

Spm. nr. 132

Til *udenrigsministeren* (27/1 82) af:

Preben Lange (Grønl.):

»Vil ministeren oplyse, om de grønlandske særordninger med EF kan fortsætte, indtil en anden aftale om den ene eller anden form for tilhørsforhold er aftalt, såfremt Grønland beslutter sig til at opsigte sit nuværende tilhørsforhold til EF?«

Besvarelse (2/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

De for Grønland gjældende særordninger har – såfremt de i øvrigt er tidsbestemte – gyldighed, så længe traktaterne finder anvendelse for Grønland.

Spm. nr. 136

Til *ministeren for skatter og afgifter* (28/1 82) af:

Hahn (CD):

»Kan ministeren oplyse, om toldvæsenet kan forvente ansættelse af et tiltrængt mandskab til bevogtningsopgaver og andre opgaver?«

Begrundelse

Der har været nævnt ansættelse af 108 til afhjælpning af mandskabsmangelen ved toldvæsenets bevogtnings- og undersøgelsestjeneste. Heraf skulle de 40 gøre tjeneste ved vor sydlige grænse under Padborg Distriktstoldkammer.

Besvarelse (4/2 82):

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Jeg kan oplyse, at jeg den 22. januar 1982 til finansministeriet har fremsendt udkast til et aktstykke, hvorefter der med henblik på forstærket indsats mod indsmugling her til landet foreslås oprettet 104 stillinger i toldvæsenet. Heraf tænkes 40 stillinger anvendt til forstærkning af kontrollen ved landegrænsen.

Spm. nr. 137

Til *udenrigsministeren* (28/1 82) af:

Steenholdt (Grøn.):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange penge Grønland har modtaget fra EF som tilskud og lån fra regionalfond, socialfond, FEOGA og den europæiske investeringsbank i perioden fra 1. januar 1973 og indtil dato, og kan det forventes, at ovennævnte fonds og Den europæiske Investeringsbanks tilskudsmuligheder og udlånsmuligheder vil blive forøget i de kommende år, og kan det endvidere forventes, at Grønland som et af EFs fem vanskeligst stillede områder vil kunne få stadig flere tilskud og lån fra fondene og investeringsbanken i takt med disses konstante vækst, og endelig, kan Grønland forvente fortsat at få støtte fra fondene efter en eventuel udmeldelse?«

Begrundelse

Umiddelbart forud for folkeafstemningen i Grønland den 23. februar 1982 om Grønlands fortsatte medlemskab af EF eller udmeldelse finder jeg det påkrævet, at ovennævnte spørgsmål besvares så præcist som muligt fra en kompetent og ansvarlig minister.

Besvarelse (4/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

1. I perioden fra 1973 frem til dato har Grønland modtaget støttetilsagn på i alt 385,4 mill. kr. fra EFs regionalfond. Det drejer sig hovedsagelig om tilskud til infrastrukturprojekter, hvoraf de fleste er afsluttet. De senest påbegyndte er under opførelse, og udbetalingen af tilskud er derfor ikke afsluttet.

Fra Den europæiske Investeringsbank er der i samme periode etableret lån for i alt 370,4 mill. kr., som er fuldt udnyttet.

Under landbrugsfondens udviklingssektion er der i perioden givet tilsagn om støtte til bygning af fiskerfartøjer på i alt 15,6 mill. kr. Heraf er 5,8 mill. kr. udbetalt, mens et beløb på 4,2 mill. kr. ventes udbetalt i nær fremtid. De resterende 5,6 mill. kr. vil blive udbetalt, når de enkelte fiskere har forsynet erhvervsstøtteudvalget med de oplysninger, som er betingelsen for støttens udbetaling. Herudover er der i sommeren 1980 vedtaget et fåre-

program på en beløbsramme af ca. 60 mill. kr. til fremme af fåreavl i Grønland. Programmet blev påbegyndt i 1981 og forventes at ville strække sig over ti år, dvs. frem til 1990. De første penge ventes at ville komme til udbetaling i løbet af 1982.

Under socialfonden er der i perioden udbetalt 223,0 mill. kr. og givet tilsagn på i alt 228 mill. kr.

2. For så vidt angår fremtidige tilskud kan det oplyses, at Kommissionen i sit forslag til ændring af regionalfondsforordningen bl. a. har foreslået en geografisk koncentration af støtten til de dårligst stillede områder inden for EF. Forslaget ventes behandlet i EF i løbet af 1982. Medlemslandenes foreløbige tilkendegivelser tyder på en positiv stilling til en sådan koncentration. Kommissionen ventes i løbet af 1982 at fremlægge forslag til ændring af socialfondens grundforordning med samme hovedsigte.

Det kan påregnes, at de pågældende fondes tilskudsmuligheder forøges i de kommende år, hvilket i sig selv vil virke i retning af forøgede tilsagn til Grønland. Det samme kan siges om Den europæiske Investeringsbanks virke.

Såfremt Grønland melder sig ud af EF, kan det ikke forventes at modtage tilskud fra hverken regionalfond, socialfonden eller landbrugsfondens udviklingssektion. Muligheden for at låne fra Den europæiske Investeringsbank vil komme an på resultatet af de forhandlinger, som i givet fald skal påbegyndes om Grønlands fremtidige status i forhold til EF.

Spm. nr. 138

Til *udenrigsministeren* (28/1 82) af:

Steenholdt (Grøn.):

»Hvordan vurderer udenrigsministeren mulighederne for forlængelse af de særordninger for Grønland, som EF har accepteret foreløbig til udgangen af 1982?«

Begrundelse

Kredse i Danmark og Grønland, som arbejder for Grønlands udmeldelse af EF, betoner gang på gang, at de gældende særordninger kun gælder til udgangen af 1982, og at EF derefter ikke vil være indstillet på at forlænge disse særordninger.

[Steenholdt]

Jeg finder det derfor rigtigt, at den danske regering kommer med sin vurdering af problemet forud for folkeafstemningen i Grønland den 23. februar 1982 om Grønlands fortsatte medlemskab af EF eller udmeldelse.

Besvarelse (5/2 82):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

De på indeværende tidspunkt gældende særordninger for Grønland er nærmere omtalt i svaret på spørgsmål nr. 109 fra Preben Lange.

Den særordning, som spørgeren hentyder til, har sit udgangspunkt i tiltrædelsesaktens art. 100, ifølge hvilken Fællesskabets medlemsstater indtil 31. december 1982 kan begrænse udøvelsen af fiskeri inden for en grænse på 6 sømil beregnet fra en kyststats basislinjer. I medfør af tiltrædelsesaktens art. 101 er grænsen på 6 sømil udvidet til 12 sømil for Grønlands vedkommende.

Kommissionen har fremsat forslag om en ordning, hvorefter fiskeri inden for 12 sømil indtil 1993 reserveres kyststatens fiskere. Eksisterende fiskeri fra andre medlemslande skal kunne opretholdes, men skal kunne underkastes en regulering.

Det er endvidere foreslået, at der i særlig følsomme fiskeriområder skal kunne indføres en regulering af fangstindsatsen på en måde, der tager særligt hensyn til kystfiskeriet i økonomisk svage regioner. Fiskeri inden for sådanne områder skal underkastes en licensordning, der dog ikke må forhindre medlemsstaterne i at opfiske deres kvoter.

Spm. nr. 139

Til *socialministeren* (28/1 82) af:

Agerschou (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre bekendtgørelse nr. 274 om betaling for ophold i daginstitutioner m.v. for børn, så det bliver muligt for en kommune at ændre forældrebetalingen i nedadgående retning i løbet af et regnskabsår?«

Begrundelse

Bestemmelsen i bekendtgørelse nr. 274 om, at betalingen fastsættes af kommunalbestyrelsen for et regnskabsår ad gangen, har under tegnede hidtil opfattet som en beskyttelse af

forældre mod pludselige forhøjelser af betalingen. Imidlertid har det vist sig, at bestemmelsen også forhindrer nedsættelse af forældrebetaling – der henvises til en artikel i Vestkysten fra torsdag den 21. januar 1982, som blot er et eksempel på problemet, som flere kommuner er stødt på.

Besvarelse (2/2 82):

Socialministeren (Bent Hansen):

I socialministeriets bekendtgørelse nr. 274 af 10. juni 1981 § 2, stk. 1, er det bestemt, at betalingen for børns ophold i daginstitutioner m.v. fastsættes af kommunalbestyrelsen for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.

Denne bestemmelse hviler på reglen i bistandslovens § 73, stk. 4, hvorefter betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter. Denne regel blev indsat i bistandsloven ved lov nr. 91 af 12. marts 1980. Det er fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen sikrer endelig fastsættelse af den almindelige forældrebetaling (dvs. bortset fra tildelelse af fripladser) for et helt regnskabsår ad gangen på grundlag af budgettet.

På denne baggrund måtte det være nødvendigt at ændre bistandslovens § 73, såfremt der skulle skabes mulighed for at ændre forældrebetalingen, selv i nedadgående retning, i løbet af et regnskabsår.

Navnlig af hensyn til de administrative konsekvenser mener jeg ikke, at der er grundlag for på nuværende tidspunkt at tage initiativer i retning af en sådan ændring af bistandslovens § 73.

Spm. nr. 149

Til *miljøministeren* (1/2 82) af:

Bertel Haarder (V):

»Hvad er ministerens begrundelse for, at han med statsmidler har ladet et århusiansk arkitektfirma udarbejde en Christianiarapport, der ikke svarer til det oprindelige kommissorium om, »at arealerne bør anvendes på en måde, der er til gavn for Københavns befolkning«, og at ministeren under rapportudarbejdelsen ved at acceptere delrapporter har godkendt kommissorieændringen uden at underrette byplanmyndigheden, nemlig Københavns kommune?«

[Bertel Haarder]

Begrundelse

Ifølge kommuneplanloven er lokalplanmyndigheden i Danmark den lokale kommunalbestyrelse, men der er dog undtagelsesvis hjemmel til, at miljøministeren efter lovens § 29 selv kan tilvejebringe en lokalplan, f. eks. ved anlæg af atomkraftværker. Uanset at Christianiaområdet ikke kan ligestilles med de beslutninger, der anføres i planlovens § 29, har Københavns kommune tilsyneladende accepteret, at miljøministeren for statsmidler lod et århusiansk arkitektfirma, Møller & Grønborg, udforme en rapport, der skulle danne grundlag for planlægningen. I kommissoriet hedder det bl. a., »at arealerne bør anvendes på en måde, der er til gavn for Københavns befolkning«. Til Weekendavisen siger nu Københavns overborgmester Egon Weidekamp bl. a.: »Min holdning er, at det rådgivende arkitektfirma, som regeringen har konsulteret, ikke har holdt sig til kommissoriet, men er gået ud over det. Og det er meget kedeligt. Forudsætningen for udarbejdelsen af skitsen var, at området skulle være for hele byens befolkning, og at bæredygtige aktiviteter eventuelt skulle bevares. Nogen Christiania-beboelse skulle ikke opretholdes på det nedlagte kaserneområde.«

Besvarelse (3/2 82):

Miljøministeren (Erik Holst):

Det kommissorium, som arkitektfirmaet Møller & Grønborg fik, var følgende:

- Arealerne bør anvendes på en måde, der er til gavn for Københavns befolkning.
- Regeringen ser gerne, at de mest bæredygtige aktiviteter i Christiania kan indgå i en kommende plan.
- Skitseplanen skal være egnet til at danne grundlag for udarbejdelsen af lokalplanforslag for området i henhold til kommuneplanlovens bestemmelser.
- Firmaet fik helt frie hænder til at komme med forslag og kunne efter eget valg knytte konsulenter eller andre til projektet, ligesom det var frit stillet med hensyn til den nærmere tilrettelæggelse af arbejdet.

Der blev indgået kontrakt med firmaet i overensstemmelse hermed.

Med den til mig den 28. december 1981 afleverede »Skitse til Christiania-områdets

fremtidige anvendelse« har firmaet efter min opfattelse opfyldt kontrakten.

Jeg vil i øvrigt, som det er tilkendegivet over for finansudvalget, senere give folketinget en redegørelse.

Bortfaldet spørgsmål:

Spm. nr. 177

Anden næstformand (Ebba Strange):

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. 177, der var stillet af Ahlmann-Ohlsen (KF) til boligministeren, den 5. februar 1982 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *boligministeren* (5/2 82) af:

Ahlmann-Ohlsen (KF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at de betydelige midler, der indestår i Grundejernes Investeringsfond, vil kunne frigives til brug for bygningsforbedringer og dermed bidrage til højere aktivitet i håndværksvirksomhederne?«

Begrundelse

I Grundejernes Investeringsfond er der bundet over 800 mill. kr. Midlerne hidrører fra huslejeforhøjelser, der er gennemført fra 1967 og frem til 1975. Midlerne vil gradvis blive frigivet over en ti-årig periode startende fra 1983.

Der er imidlertid netop nu et stort behov for at få gang i bygge- og anlægsvirksomheden, så vi kan skabe aktivitet for de mange håndværksvirksomheder. Derfor bør midlerne i Grundejernes Investeringsfond benyttes til at skabe en sådan aktivitet gennem en frigivelse af en del af kapitalen til bygningsforbedringer.

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 2, der var:

2) Forhandling om energiministerens redegørelse af 4. februar 1982:

Redegørelse om regeringens energipolitik.
(Redegørelse nr. R 3).

Forhandlingen genoptoges.

Forhandling